Lošovská ročenka

2021

(foto Miroslav Haupt)

Vážení spoluobčané, Lošováci,

ročenka za uplynulý lošovský rok je vlastně ročenkou jubilejní, neboť jde již o **desáté vydání této publikace**. Za celé toto období jsme se snažili tímto způsobem zaznamenat dění v Lošově ze všech možných pohledů. Šlo nejen o samotný popis a dokumentaci dění v příslušném roce, ale vždy bylo toto dění doplněno o významné vztahy s minulostí, připomenutí významných osobností a událostí tak, aby občanům sloužily také jako budoucí vzpomínka.

Bohužel situace v souvislosti s pandemií nemoci Covid 19, která působila již v roce 2020 se v uplynulém roce opět negativně zapsala do možností kulturního, sportovního a všeobecného života nejen v Lošově, ale v celé naší republice. I když se zdálo, že by na jaře mohlo dojít k významnému zlepšení, a mnoho okolností to potvrzovalo, tak po vcelku krásném uvolněném létě opět pandemie udeřila a přišla s ještě větší silou než v předchozím období.

Přes mnohá omezení zejména v první polovině a závěru roku se však v Lošově opět stalo mnoho událostí. Místní zájmové spolky a organizace, zejména Sbor dobrovolných hasičů, Sportovní klub SK Lošov včetně fotbalistů malé kopané, Klub seniorů, Spolek Dobrý Lošov a rovněž členové Komise městské části v Lošově se snažili významně přispět k oživení činností i za ztížených podmínek a různých omezení. Nebylo sice možno uspořádat tradiční Šibřinky, ani zábavný karneval pro děti, Dětský den, v omezeném rozsahu pak jen venkovní oslavu Helloween. Poděkování tedy patří zejména organizátorům akce „**Ahoj léto, ahoj prázdniny"** a také „**Jak chutná Lošov**", které se právě v tom lepším čase podařilo zorganizovat. Z těch dalších událostí je třeba ještě vyjmenovat konání „ **Tábora s hasičem**", vysazení nové „**Lipové aleje**" na cestě ke hvězdárně i za účasti primátora města Olomouce pana Miroslava Žbánka. Uplynulý rok byl také významný i dvěma jinými, historickými událostmi, totiž výročím „ **140 let založení Lošovské školy** " a „**60 let založení Sokola**". K oběma těmto událostem byly uspořádány výstavky dokumentů a fotografií, které byly připraveny manžely Kopečnými, za což jim patří obrovské poděkování. Zejména z jejich podkladů byly vyjmuty významné milníky, které jsou v další části této ročenky v krátkosti uvedeny. V rámci 60. výročí založení Sokola v Lošově a od roku 1992 také SK Lošov je nutné vyzdvihnout především podíl pana **Ing. Miloše Eichlera**, který byl po celou dobu velkou hybnou silou při budování všech sportovních aktivit v Lošově. Velmi dobře mu v tom sekundoval také pan Ing. Antonín Kopečný, šlo však vždy o kolektivní dílo mnoha lošovských občanů.

Lošovská ročenka za rok 2021 by nebyla úplná, kdyby neobsahovala údaje o práci Komise městské části Lošově pod vedením pana Ing. Miroslava Charouze, kapitolu Osobnosti Lošova, která je tentokrát věnována životnímu jubileu pana **Ing. Jana Preče**, a již zmíněný Pohled do minulosti Lošova. Ročenka Vás také seznámí s dalším

účastníkem zahraniční mise České armády, tentokráte s rotným **Tomášem Protivánkem**. Krátká zmínka uvádí další úspěchy lošovských mladých talentů a další příspěvky. Přiblížíme Vám také záslužnou činnost lošovského Zahradnictví Mlčochovi při zvelebování okolí rodinných domků a zahrad.

Podle ověření na Odboru evidence obyvatel na Magistrátu města Olomouce má Lošov v závěru uplynulého roku celkem **726 obyvatel**. Oproti předchozímu roku je to však o 13 obyvatel méně. V průběhu roku se v Lošově narodily celkem 4 děti, z toho 3 děvčata a jeden chlapec. Nejstaršími obyvateli jsou opět **paní Ludmila Stolářová ve věku 91 let** (která v současné době žije v Domově seniorů v Olomouci Chválkovicích), **a pan Ladislav Matějka ve věku 90 let**. Přejeme všem do dalšího roku mnoho štěstí, spokojenosti, ale především hodně zdraví.

Také je nutné připomenout významná výročí, která oslavili tito lošovští občané:

80 let Kovaříková Věra, Renotiére Maria, Hrčková Marie, Bergerová Marie, Snášelová Anežka, Hurbišová Marie,

75 let Výkrutíková Růžena, Pěnčík Ivo, ing. Preč Jan, Maderová Svatava, Havlová Marta, Čajka Petr, Chovancová Anna, Gáliková Marie, Vykopalová Hedvika, Děkaník Amos,

70 let Mlčochová Ladislava, Hlásná Helena, Koutná Ludmila, Špaček Miroslav, Koupán Jaromír, Žáčková Miluše, Psota Miloslav.

Všem těmto jubilantům přejeme i nadále mnoho zdraví, spokojenosti a klidu při bydlení v krásné lošovské městské části Olomouce.

Občané Lošova mohou využívat nadále **detašované pracoviště Magistrátu**, umístěné v budově bývalé školy na Svolinského ulici v úředních hodinách **v úterý od 9 do 12 a od 13 do 15 hodin**. Případné změny v důsledku mimořádných opatření budou hlášeny v místním rozhlase.

Odvoz tříděného a BIO odpadu bude probíhat i v roce 2022 v návaznosti na uplynulý rok. Tedy směsný odpad vždy v lichou středu jednou za 14 dní, BIO odpad vždy v sudý pátek rovněž jednou za 14 dní. V zimním období však odvoz BIO odpadu proběhne jen dne 28. 1. a 11. 3., a následně podle uvedeného rozpisu. Rozpis pro odvoz plastů a papíru je uveden ve vývěsce komise. **Platba za odvoz odpadu je pro rok 2022 stanovena vyhláškou MMO ve výši 804,- Kč, a je nutno ji uhradit nejpozději do 31. 5. 2022.**

Zasedání Komise městské části v Lošově pro rok 2022 byla stanovena takto:

5. ledna	v 19 hod	2. února	v 19 hod
2. března	v 19 hod	6. dubna	v 19 hod
4. května	ve 20 hod	1. června	ve 20 hod
13. července	ve 20 hod	3. srpna	ve 20 hod
7. září	ve 20 hod	5. října	v 19 hod
2. listopadu	v 17 hod veřejná schůze	1. prosince	v 19 hod

Schůze se konají v budově Kulturního domu na Svolinského ulici 1. patro, veřejná schůze v Klubu seniorů v budově detašovaného pracoviště MMO.

Na závěr úvodní části Lošovské ročenky za rok 2021 je ještě třeba připomenout, že s jednoročním zpožděním jsou vyhlašovány **Ceny města Olomouce a Ceny za Počin roku 2020**. Tato ocenění uděluje Město Olomouc pravidelně již od roku 1998 lidem, kteří jsou spjati s Olomoucí a zasloužili se o její zviditelnění a svou prací přispěli ke zlepšení života nás všech. **Cena za počin 2020** za mimořádné osobní a manažerské kvality při rozvoji významných zdravotnických zařízení a příkladné nasazení při náročném boji s koronavirovou pandemií **byla udělena rovněž lošovskému občanu panu prof. MUDr. Romanu Havlíkovi, Ph.D., řediteli Fakultní nemocnice v Olomouci**.

K tomuto ocenění se rádi připojujeme s gratulací.

Úvodní slovo předsedy KMČ pana Ing. Miroslava Charouze

Vážení spoluobčané,

máme za sebou další nelehký rok, nelze jinak než opět zmínit pandemii Covid-19 a s ní spojené mnohdy dramatické momenty v životech nás všech. Je na místě vyjádřit všem, které tato nemoc zasáhla způsobem nejsmutnějším naši upřímnou soustrast. Je logické, že život jde dál a čas dokáže mnohé bolesti zmírnit. Zde chci vám všem poděkovat, že jste většinou dbali našich doporučení, dodržovali hygienická a jiná nařízení a v minulém roce jsme se dokázali i částečně vrátit k životu, na jaký je tato obec zvyklá. Mimo jiné, akce Jak chutná Lošov zaznamenala velmi solidní návštěvnost a opět jsme ukázali našim sousedům, že jsme skvělý kolektiv, který se umí bavit i táhnout za jeden provaz. To jste ostatně dokázali i při výsadbě okrasné aleje a i přes poměrně zásadní problémy při organizaci akce se nakonec ukázalo, že je mezi námi spousta pracovitých spoluobčanů, kteří mají rádi svou obec a nezištně přiloží ruku k dílu. Zde je na místě i poděkování manželům Kopečným, kteří v této složité době dokázali zorganizovat velmi zajímavé akce v souvislosti s výročím vzniku školy či sokola. Jsme obec se spoustou mladých rodin, proto mne velmi těší aktivní život na hřišti či u přehrady, věřte, rádi bychom zlepšili mnoho zákoutí v naší obci, bohužel každá lavička či zásah do prostředí s sebou nese někdy tolik problémů, že stačí narazit na plochy mimo majetek města a již nic nejde. Výhoda autobusového spojení, odvozu odpadu a podobných záležitostí je bohužel vykoupena napojením na město, kdy cokoliv chceme řešit, schvaluje někdo z magistrátu a s tím je spojen osekaný rozpočet; viz například zrušení sběrových sobot či omezení péče o zeleň.

Dovolte mi, abych se krátce zmínil o práci naší komise a o věcech, které jsme řešili. Je již tradicí, že se v těchto řádcích již z doby mého předchůdce nejčastěji zmiňoval fakt, že na všechny problémy máme žalostně málo peněz. S částkou do půl milionu se opravdu nedají činit žádné zázraky, a tak opět došlo jen na dílčí opravy částí ulic Koperníkova, Hliník, Lenhartova, bylo opraveno nasvětlení zvoničky a provedeno příčné odvodnění cest ke hvězdárně a vodojemu. Tam byly nainstalovány nové lavičky, které doufám že přispějí k odpočinku občanů na procházce a umožní pěkný výhled na město. V neposlední řadě to byla oprava radarového měřiče rychlosti či investice do vydání naší ročenky. Zde mi nedá, abych nezmínil, že v komisi poměrně často řešíme problémy v dopravě, které jsou zbytečné a dle mého názoru i nedůstojné. Mám na mysli parkování některých spoluobčanů, kdy svojí pohodlností vytváří problémy jiným, a i když na to poukážeme v zápisu z komise, náprava je v nedohlednu. Je smutné, že několik jedinců než aby alespoň na noc, nebo v zimě, když napadne sníh auto odklidili z ulice, raději vytvoří nebezpečnou překážku. A samostatnou kapitolou je potom vlastní provoz v obci, kdy řešíme umístění třetího zpomalovacího prahu a je nepochopitelné, že se mezi námi najdou tací, kteří nedokáží jet takovou

rychlostí, aby neohrožovali ostatní.

S tím souvisí i snaha o zahájení revitalizace průtahu Lošovem. Bohužel i přes několik jednání s vedením města a kraje se nedaří dát projektu, který byl v létě na poslední chvíli obnoven a hrozil mu konec platnosti stavebního povolení, ten správný impuls k zahájení stavby. A to nám v nejbližší době hrozí rozpad ulice Lenhartovy a Strmé, kde se začaly doslova vlnit dlažební kostky. S tím souvisí nástin plánu práce a oprav v letošním roce. Bude to oprava zmíněných ulic, rádi bychom vrátili původnímu účelu park za kulturním domem a chceme rovněž v souběhu s opravou budovy bývalé školy přispět k lepšímu využití její zahrady, aby naši senioři nemuseli sedět jen uvnitř budovy. V neposlední řadě je naším cílem lépe pohlídat provádění venkovní údržby včetně sekání trávy, abychom se nedostali opět do loňské velmi nepříjemné situace, kdy na obec po doslova odfláknutém sečení trávy nebyl příjemný pohled.

Závěrem mi dovolte, abych Vám všem popřál do roku plného dvojek hodně zdraví a životní pohody a chci též poděkovat mnohým z vás, kteří pomáháte při práci a akcích pro obec, nebo i dobrým nápadem či radou přispíváte k dobrému jménu Lošova jako Dobrého místa pro život …

Výsadba lipové aleje ke hvězdárně

Čtyřiadvacet lip srdčitých lemuje nově polní cestu ke hvězdárně Josefa Sienela v Lošově. Tato nová alej zde byla vysazena v sobotu 6. listopadu. „Pro zájemce jsme měli sazenice stromů, kůly a vázací materiál. O vysazené lípy se budou starat místní obyvatelé, někteří už vyjádřili zájem o adopci stromů," uvedl předseda Komise městské části Lošov Miroslav Charouz. S výsadbou na pozemku města pomohli i pracovníci Lesů města Olomouce, kteří pro stromy už předem připravili výsadbové jámy. „Pozemek vybraný pro výsadbu aleje zároveň zatravníme, a to z důvodu svažitosti území a s tím spojené eroze, ke které zde dochází zejména při přívalových srážkách," vysvětlila Eva Škodová z útvaru hlavního architekta magistrátu.

Výsadba aleje v Lošově je první z plánovaných krajinných úprav, které mají tuto část města v budoucnu proměnit. „Připravujeme zde celý soubor opatření, která budou mít pozitivní vliv na protierozní a biologické funkce v okolní krajině. Ať už jsou to travnaté pásy, výsadby protierozních pruhů dřevin, mokřad i ovocný sad," naznačil další plány pro Lošov primátor Mirek Žbánek. Už samotné výsadbě lipové aleje předcházela řada jednání. Na pozemcích v Lošově totiž hospodaří zemědělci, kteří museli nejprve souhlasit s výsadbou a podpořit i plánovanou biodiverzitu.

(*převzato z webu magistrátu města Olomouce*)

Připomeňme ještě, že výsadba této lipové aleje se uskutečnila za velkého zájmu lošovských občanů, kteří využili nádherného počasí a ve všech věkových kategoriích ji přijali za svou. Všechny společenské složky v Lošově, členové SK Lošov, Klubu seniorů, Sboru dobrovolných hasičů, komise městské části v Lošově, ale také obyčejní občané se sešli a s velkým elánem se pustili do práce. Je třeba vyzdvihnout i osobní iniciativu pana Jiřího Valčuhy, bez jehož práce s bagrem by finální hloubení jam bylo mnohem pracnější. Bylo připraveno domácí občerstvení a na závěr již v pozdních odpoledních hodinách při zapáleném ohni byla celá zdařilá akce vyhodnocena.

Z činnosti Sboru dobrovolných hasičů

Přes všechna pandemická opatření se podařilo našim hasičům uskutečnit v uplynulém roce poměrně velké množství akcí. V té jejich hlavní činnosti, tedy nasazení při zásazích v okolí Lošova se uskutečnilo celkem 8 výjezdů. Ve výjezdové jednotce působilo celkem 16 členů, a jak se ukazuje v praxi, je to málo. Starostou Sboru dobrovolných hasičů v Lošově je pan Milan Knop, velitelem pan Petr Bock, hospodářem pan Pavel Kovář a pokladníkem pan Jindřich Kovařík.

Činnost hasičů se však dlouhodobě zaměřuje i na další oblasti života v Lošově, mezi něž patří zejména spolupráce při přípravě a konání Dětského dne, spojeného se stavbou a kácením máje, organizací letního Tábora s hasičem, účast na loučení s létem a samozřejmě i trenink a následná účast na hasičských soutěžích ve městě Olomouci a okolí. Letos se k tomu přidala také účast hasičů při výsadbě lipové aleje v Lošově na cestě ke hvězdárně.

Všechny tyto akce jsou velmi pečlivě zadokumentovány fotografiemi a je možno si je také prohlédnout na Facebookových stránkách Sboru dobrovolných hasičů Lošov.

Podíváme-li se na uplynulý rok z pohledu uskutečněných výjezdů, tak naši hasiči vyjížděli k těmto případům:

• dne 6. února ke spadlému stromu na cestě do Velké Bystřice : Kučera, Putna a Šiška,

• úprava ledu na přehradě : Šiška Jakub, Sklenář Jiří

• dne 14. března požár skleníku na Sv. Kopečku, kde došlo k zahoření od kamen, určených pro vyhřívání : Padevět, Šiška, Šperka a Sklenář;

• dne 21. března asistence IZS, večer ohlásila starší žena volání o pomoc v domě na ulici Kovářská. Do obydlí jsme museli vstoupit za pomoci násilí, zjistili jsme případ nadýchání se plynu, následně jsme odvětrali dům a poskytli první pomoc. Naše

jednotka právě v tu dobu prováděla pravidelné školení v hasičské zbrojnici, díky tomu jsme vyjížděli velmi rychle. Vše nakonec dobře dopadlo: Padevět, Sklenář, Šiška, Putna a Kučera;

• dne 24. května jsme byli voláni k záchraně psa po pádu ze stráně, výjezd však byl v zápětí odvolán, neboť psa se podařilo vyprostit včas;

• dne 28. července došlo k přelomení větve vzrostlé vrby, ležící na cestě u zadního vchodu hřbitova na Sv. Kopečku : Padevět, Šiška, Putna a Šperka;

• dne 30. července odstranění nalomené větve u chat na cestě u přehrady v Lošově: Padevět, Sklenář a Šiška;

• dne 18. srpna požár obchodu na Sv. Kopečku, naše jednotka dorazila na místo jako první, ihned jsme začali roztahovat hadicové vedení a s pomoci dýchací techniky jsme požár během chvilky uhasili. Nikomu se nic nestalo, došlo jen ke škodě na majetku: Padevět, Sklenář, Šiška a Putna;

• poslední výjezd se uskutečnil dne 25. listopadu, šlo o doplnění vody do studny na žádost občana.

Kromě těchto výjezdů naši hasiči prováděli také řadu jiných akcí ve prospěch občanů Lošova, zejména v zimním období úpravou ledu na hasičské nádrži a místní přehradě (měřením tloušťky ledu), koncem dubna postavili opět na hřišti májku, o prázdninách připravili již zmíněný Tábor s hasičem pro děti nejen z Lošova. Později se také podíleli na přípravě a konání rozloučení s létem nejen v Lošově, ale i na Horním náměstí v Olomouci.

Vyvrcholením pak byla účast na okrskové soutěži v požárním sportu, kde bylo dosaženo úspěchu 3. místem ze sedmi účastníků. Soutěžili: Kučera, Gottwald, Putna, Šiška, Sklenář, Padevět M. a Padevět J. Na závěr pak naši hasiči zajišťovali prvotní závlahu při výsadbě nové lipové aleje v Lošově směrem ke hvězdárně, kde bylo vysazeno celkem 24 lip srdčitých, zúčastnili se Výkrutík, Nádvorník, Bock a Dunaj.

Je třeba také připomenout situaci z konce června toho roku, kdy došlo na jižní Moravě v oblasti Břeclavska a Hodonínska k nečekané kalamitě, udeřilo zde tornádo s velmi ničivou silou a bylo doslova zničeno mnoho budov, poškozeny školy a ostatní infrastruktura. Lošovští hasiči, kteří se již připravovali na svůj Tábor s hasičem nabídli jihomoravským dětem uskutečnění týdenního tábora zde v Lošově. Chtěli jim dát možnost zapomenout na starosti, spojené s likvidací pohromy u nich doma. Velmi rychle bylo přichystáno ubytování, doprava, stravování i program. Hlavní organizátorkou byla členka SDH Lošov Barbora Mozoličová. Tábor byl připravován až pro 26 dětí, konkrétní nabídka putovala z Lošova do krizového štábu na jižní Moravu. Nakonec však tato vstřícná nabídka SDH z Lošova nebyla přijata. Šlo však v té konkrétní době o velmi vstřícný krok, který byl po právu oceňován.

Samotný příměstský Tábor s hasičem se pak uskutečnil ve dnech 26. až 30. července za velmi široké účasti dětí nejen z Lošova, ale i blízkého okolí. Hlavními organizátory byli hasiči a hasičky Huserková Pavla, Nováková Pavla, Padevět Jakub, Šiška Jakub a Sklenář Jiří.

A jak oni sami hodnotí 6. ročník hasičského tábora?

"Letošní 6. ročník příměstského tábora s hasičem v Lošově je úspěšně za námi. Děti se seznámily s hasičským vozem a potřebnou technikou, zopakovaly si základy první pomoci, natrénovaly požární útok na čas a zkusily si střílet ze vzduchovky na terč.

Program byl zaměřen také na horolezecké základy, a tak si děti opět zopakovaly základní uzly, vyzkoušely slaňování ze skalky, sjely si připravenou lanovku nad hřištěm a navštívily lanový park Veverák na Svatém Kopečku. Horké letní dny si děti zpříjemnily také koupáním na lošovské přehradě, dováděním v pěně na hřišti (za kterou děkujeme hasičům z Hluboček) a následnou osvěžující sprchou z děla. Ve čtvrtek byla pro děti připravena stezka odvahy za pokladem, táborák a následné tradiční přespání v hasičce. Děti si i letos nabatikovaly trička, aby si zasoutěžily v týmech a zahrály staré oblíbené hry (jako "hořák"), zaběhly překážkovou dráhu a zkusily si i spoustu nových týmových her zaměřených na rychlost, pozornost a obratnost.

Doplňkové hry a aktivity jsme zaměřili hlavně na to, aby se děti opět zapojily v kolektivu kamarádů a fungovaly společně jako jeden tým.

Doufáme, že si děti tábor užily a příští rok se opět sejdeme již na 7. ročníku. Budeme se těšit!"

Jak vyplývá z uvedeného výčtu, byla činnost Sboru dobrovolných hasičů v Lošově velmi bohatá. Hasiči si však již nyní naplánovali svou činnost na následující rok 2022, kdy se bude již začátkem ledna konat výroční schůze, je naplánován Hasičský ples, stavění májky, dětský den, hasičský den a **především jeden slavnostní okamžik. Ten je naplánován na 30. dubna, kdy naše jednotka převezme nové dopravní hasičské vozidlo VW v ceně cca 550 tis. Kč**. Při této příležitosti bude také pro občany Lošova připravena prohlídka hasičské zbrojnice a stávající hasičské výstroje, výzbroje a techniky.

Na závěr vyzývají lošovští hasiči akční občany Lošova, aby rozšířili jejich řady a stali se jejich novými členy. Pokud jste mladí, zdraví, akční a chcete se naučit něco nového, zažít, co jen tak někdo nezažije, pomáhat spoluobčanům na území Lošova, Svatého Kopečka a okolí, tak neváhejte a přijďte mezi nás. Pro bližší informace pište na mejl: sdhlosov@gmail.com nebo na FB stránky: Sbor dobrovolných hasičů Lošov.

Historie hasičských sborů v Čechách se datuje od 22. května 1864 ustavením ve Velvarech, v Lošově vznikl hasičský sbor v roce 1893, oslavil tedy 128 let od založení. Celkem je v České republice 7663 sborů a v nich více než 360 000 členů.

Z činnosti SK Lošov

Právě vzhledem k činnosti SK Lošov, která je zaměřena zejména na hromadná cvičení, nebo pořádání hromadných akcí, bylo nutno přistoupit na významné omezení v důsledku restriktivních opatření, souvisejících s pandemií koronaviru. Bylo tedy nutno přerušit cvičení dětí, nebylo možno uspořádat tradiční Šibřinky, ani dětský karneval, stejně jako dětský den. Teprve v létě se podařilo připravit alespoň rozloučení s létem s názvem „Ahoj léto, ahoj prázdniny" a na podzim v náhradní venkovní formě ještě oslavy svátku Halloween. Členové SK Lošov pak ještě spolupracovali se spolkem Dobrý Lošov na uskutečnění akce „ Jak chutná Lošov „, která se konala již po čtvrté a na závěr roku připravili Rozsvícení vánočního stromu v Lošově, které se již bohužel opět konalo bez účasti diváků.

Po celou dobu pracuje vedení SK Lošov v nezměněné sestavě, tedy předseda SK Pospíšil Zdeněk ml., místopředsedkyně Kamila Šišková, pokladní Lenka Formánková, cvičitelky Jana Výkrutíková a Lenka Jurová a správce KD Zdeněk Sklenář. Samozřejmě se mohou opřít o širokou základnu dobrovolníků, kteří jsou vždy připraveni pomoci s organizací a zajištěním všech potřebných příprav. A proto se akce SK Lošov i přes zmíněná omezení vždy vydařily.

Samotný Sportovní klub SK Lošov měl naplánováno také uskutečnit oslavy 60 let svého založení v roce 1961. Podařilo se však pouze uskutečnit výstavku dokumentů a fotografií z historie SK Lošov. Šlo o velice zdařilou akci s velkým zájmem pamětníků, kteří si tak připomněli pionýrská léta, našli se na řadě původních fotografií a zavzpomínali nad nimi a dalšími vystavenými dokumenty. Dík patří především manželům Kopečným.

Mezi ty uskutečněné akce patří především:

28. 08. 2021 Rozloučení s prázdninami „ Ahoj léto, ahoj prázdniny"

Rozloučení se konalo tradičně ve sportovním duchu. Začátek byl stanoven na 14 hodin, když se malí sportovci již nemohli dočkat připravených soutěží. Ty byly připraveny v několika kategoriích pro děti od 3 do 12 let, a to v běhu, hodu, skoku do dálky a mnoha dalších. Pro všechny byl připraveny ceny, pro vítěze ještě diplomy, stupně vítězů a další odměny. Pro děti i dospělé bylo zajištěno bohaté občerstvení a jako tradičně je množství dokumentárních fotografií umístěno péčí paní Lenky Jurové na stránkách : *jurova.rajce.idnes.cz*

30. 10. 2021 Halloween

Z důvodu nových vládních nařízení bylo nutno udělat na poslední chvíli změnu v pořádání oslavy HALLOWEENu. A to takovou, že oslava nebyla zrušena, ale byla udělána jako malá varianta venku na hřišti. Začátek akce byl stanovena až na

16 hodin, aby bylo možno pokračovat i za tmy. **Výzva byla - klidně přijďte přímo v maskách! Pro děti nachystáme tvoření, určitě si i zasoutěžíme, rozděláme oheň, kde si budete moci opéct špekáčky, uvaříme punč, ať se máme čím zahřát...pokud to zvládneme, tak vytyčíme i stezku odvahy a po setmění se vydáme na lampiónový průvod. Klidně si doneste své vlastní dýně na vyřezání a vyřežte je u nás.**

Pro ty, co to nestihli, byly dýně k zakoupení i na místě, anebo předem u organizátorů. Slíbeno bylo hezké počasí, což se v zásadě splnilo, takže se akce vydařila. I z této akce je pořízena velká fotodokumentace na stejné adrese.

27. 11. 2021 Rozsvícení vánočního stromu

Tato akce byla velmi pečlivě připravována, hrát měla skupina Akvarel od 16 do 19 hodin, samotné rozsvícení bylo stanovena na 17 hodin, připraveny měly být bramboráky, punč, cukroví a další zimní speciality. Spolupořadateli byl Spolek Dobrý Lošov, Komise MČ v Lošově a také Hospůdka u Mikeše. Bohužel z celé připravované akce zůstala pouze realizace samotného vánočního stromečku před hospůdkou, jeho rozsvícení a světelné připomenutí vánočních s novoročních svátků v Lošově.

Samotné plánování dalších akcí, pořádaných SK Lošov však nedává záruku uskutečnění, takže osud tradičních Šibřinek a Dětského karnevalu je nejasný. Tým pořadatelů SK Lošov je však natolik zkušený a aktivní, že v případě uvolnění nařízených opatření se jistě bude snažit oblíbené akce uspořádat.

Pohled do historie Lošova – 60 let od založení Sokola

V roce 1961 došlo v Lošově nejméně ke dvěma událostem, které velmi významně ovlivnily veškerý další společenský, kulturní a sportovní život. Jednak byla dokončena výstavba Kulturního domu, která byla započata již v roce 1958, a také ve stejném roce byla založena sportovní organizace Sokol Lošov. Tyto události spolu bezprostředně souvisí, neboť Sportovní klub převzal zodpovědnost za využití nového Kulturního domu. Tak se podařilo otevřít možnosti pro pořádání zábav, divadelních představení i koncertů, promítání filmů, konání dalších obecních akcí, schůzí, vítání občánků, různých setkání apod. Vznikla také možnost sportovního vyžití i v zimním období zejména pro děti a mládež.

K tomuto výročí připravili manželé Vlasta a Ing. Antonín Kopeční v listopadu výstavku, v sále Kulturního domu se zaměřením na okolnosti samotného vzniku sportovního klubu a osobnosti, které se na něm významně podíleli. Výstavka obsahovala velké množství historických fotografií z celého období působení a také textovou část včetně zakládajících dokumentů a dalších podkladů.

Zejména z těchto podkladů mohlo být sestaveno toto malé připomenutí výročí 60 let od založení Sokola v Lošově.

Tělovýchovná jednota Sokol Lošov tak byla podle zachovaného historického dokumentu založena na ustavující schůzi dne **26. listopadu 1961**. Na tuto schůzi byli občané pozváni místním rozhlasem s tím, aby přišli podpořit tuto iniciativu ve prospěch tělovýchovné a sportovní činnosti dětí, mládeže i dospělých. Na schůzi bylo přítomno celkem 46 lošovských občanů, kteří si zde zvolili výbor TJ Sokol Lošov. Předsedou byl zvolen pan Josef Kopeček, místopředsedou pan Rostislav Tomek, jednatelem pan Ladislav Šperka a také dalších 6 členů výboru.

Hned poté bylo vyhotoveno Hlášení na OV ČSTV. Následně bylo určeno také 6 cvičitelů, kteří po schválení vzniku TJ Sokol dne 28. 11. 1961 na OV ČSTV v Olomouci ihned zahájili činnost. *(Jistě je zajímavé, že k samotnému schválení vzniku stačily na OV ČSTV jen dva dny!)*. Ještě do konce roku bylo zažádáno o razítko a také u TJ Slovan Olomouc o zapůjčení, případně darování sportovního nářadí.

Tyto události se staly shodou okolností právě v roce, kdy Sokol slavil 100 let své existence, neboť podle dochovaných dokumentů byly v listopadu 1861 schváleny Stanovy Spolku Sokol a počátkem roku 1862 byl slavnostně SOKOL v Praze založen.

K začátku roku 1962 bylo evidováno v TJ Sokol Lošov již celkem 105 členů, nejstarším byl Josef Lazar (r. 1904), nejmladší pak z roku 1955, tedy sedmiletí žáci. Na jaře, dne 3. března se pak konala první společenská zábava s hudbou a tím byla založena tradice Šibřinek.

Zajímavý je rovněž nárůst členské základny TJ Sokol Lošov, v roce 1966 bylo evidováno celkem 133 členů, z toho 42 dospělých, 21 dorostu a 70 žactva. O tyto členy pečovalo celkem 15 cvičitelů. V témže roce byl uspořádán také Letní karneval za široké účasti občanů.

V roce 1967 vzrostl počet členů na 144, a dále pokračovaly zkvalitňovací práce na venkovních sportovištích, zejména úpravami na fotbalovém a volejbalovém hřišti. Fotbalové hřiště bylo po velkých terénních úpravách dokončeno v roce 1970. Pokračovala pravidelná cvičení pod dohledem cvičitelů a postupně se zvyšovala úroveň cvičenců. To umožnilo v roce 1973 účast dvou družstev sportovních gymnastů TJ Sokol Lošov na přeboru v Olomouci, kde získali ve velké konkurenci 3. a 9. místo. V krajském přeboru pak byl Vlastimil Vinohradník nejlepším z olomouckého družstva. Úspěchy sportovních gymnastů pokračovaly i v letech 1974 a 1975. K dalším úspěšným odvětvím sportovní činnosti v Lošově patřil také stolní tenis. V roce 1976 byl uspořádán přebor Lošova ve sportovní gymnastice, kterého se účastnilo **26 cvičících**. Úspěšný rok 1976 byl zakončen slavnostní sportovní akademií k 15. výročí založení TJ Sokol Lošov.

Lošovští gymnasté z r. 1973

Společné foto cvičenců z r. 1977

Lošovští cvičenci se nadále poctivě připravovali, o tom svědčí také fotografie z roku 1977, kde jsou zachyceni účastníci lošovského přeboru ve sportovní gymnastice, bylo jich celkem 25.

V létě se postupně rozbíhaly venkovní sporty, především velmi častá utkání v kopané mezi Sokoly a Hasiči, a to nejen v Lošově, ale i v blízkém okolí. Podobným způsobem probíhaly i další akce se sportovci z Bukovan, Droždína, Mariánského údolí apod. Mimo kopané se stal přitažlivým rovněž volejbal smíšených družstev, zástupci Lošova se pravidelně účastnili různých turnajů zejména v Olomouci. Oblíbenými se staly také orientační běhy v okolí Lošova a turistické pochody, třeba Moraviánská padesátka, která procházela Lošovem.

V zimním období se naopak konaly v Lošově lyžařské závody ve sjezdu od hvězdárny až k přehradě, v roce 1979 se zúčastnilo 19 závodníků. Obvyklé byly i zájezdy do Beskyd a Jeseníků za složitějšími lyžařskými terény. Byla zahájena také příprava na konání spartakiády v roce 1980. V tomto roce byla v Lošově dne 15. června uspořádána místní spartakiáda, na níž vystoupilo celkem 230 cvičenců z Lošova, u dospělých také ze Sv. Kopečka, Dolan i Bystrovan. Vystoupení sledovalo více než 300 diváků.

Na celostátní spartakiádě v Praze vystoupilo celkem 5 lošovských cvičenců: Helena Bláhová, Ludmila Čajková, Anna Šnoblová, Josef Bláha a Lubomír Sklenář. Na konci rok 1980 měl již TJ Sokol Lošov 159 členů, z toho 75 dospělých, 11 dorostu a 73 žáctva.

V roce 1982 se stal náčelníkem TJ Sokol Lošov pan Miloš Eichler. Hned v jarních měsících byly započaty práce na výstavbě tenisového kurtu pod fotbalovým hřištěm. Do konce roku bylo odpracováno více než 170 hodin, v následujícím roce dalších 200 hodin, v roce 1984 400 hodin , v roce 1985 516 hodin, v roce 1986 707 hodin a v roce 1987 ještě 656 hodin. Takže se v roce 1988 - 70. výročí založení republiky konečně podařilo slavnostně přestřihnout pásku a zahájit na tenisovém kurtu provoz. Od počátku výstavby bylo odpracováno celkem 2.328 brigádnických hodin. Nejvíce hodin odpracovali zejména pánové Ing. Miloš Eichler, Bedřich Chlebek, Ing. Josef Zhoř, ale brigádníků bylo podstatně více.

Společné foto členů SK Lošov r. 1982

Slavnostní otevření tenisového kurtu r. 1988

V celém tomto desetiletí probíhalo v sále Kulturního domu pravidelné cvičení jednotlivých kategorií cvičenců, kteří se také účastnili městských, okresních i krajských soutěží ve sportovní gymnastice, mnohdy s výraznými úspěchy. Na venkovních hřištích probíhaly soutěže ve volejbale a utkání v kopané, pravidelně se konaly orientační a turistické soutěže. Byly také organizovány výlety jak naučné, tak sportovního charakteru. V zimním období pak probíhaly soutěže ve stolním tenise, pokračoval volejbal spolu s hráči Sv. Kopečka v tělocvičně u kostela a také zimní sporty, vč. využití zamrzlé vodní plochy lošovské přehrady.

V roce 1989 vyrostlo v blízkosti fotbalového hřiště a tenisového kurtu sociální zařízení, unimobuňka a zázemí pro budoucí klubovny. I když byla příprava na další spartakiádu ukončena, cvičenci v ní pokračovali a nakonec se jich 6 zúčastnilo Tělovýchovných slavností v Praze.

Rok 1991 pak znamenal významný zlom v podmínkách tělovýchovy v Lošově, a to **bezplatným získáním Kulturního domu v Lošově**. Hodnota takto získaného majetku činila 1.019.663 Kč a byla to také jediná možná cesta, jak přes sportovní činnost **zachovat pro obec Lošov majetek, který byl vybudován vlastními brigádnickými silami občanů Lošova**. Tak, jak bylo vybudování Kulturního domu vlastně impulzem k založení Tělovýchovné jednoty v Lošově, tak se oklikou stala Tělovýchovná jednota pokračovatelem kulturní činnosti v Kulturním domě ve prospěch všech občanů Lošova. To ale přineslo i nemalé finanční starosti, bylo třeba získávat prostředky pro zajištění provozu. Byla tak přesunuta stávající knihovna do jiných prostor a na jejím místě byla otevřena ve vlastní režii restaurace, která pak byla později provozovateli pronajata.

V roce 1992 došlo také k transformaci na SK Lošov, neboť dosavadní název TJ Sokol vyžadoval začlenění do České obce sokolské, a to by neumožňovalo tehdejší široký záběr působení pro občany Lošova. V dalších letech se práce výboru SK Lošov musela zaměřit především na získávání finančních prostředků pro zajištění trvalého provozu Kulturního domu a jeho činnosti. Šlo samozřejmě o velmi náročnou práci, vyžadující vysoké osobní nasazení a odpovědnost, neboť složité podmínky různých nájemních smluv se neustále měnily, stejně jako partneři a pronajímatelé.

V následujících obdobích se dařilo jen s velkým úsilím zachovat rozsah cvičení, cvičitelů ubývalo, stejně jako nájemců prostor a přesto se to podařilo, a to jen díky nasazení členů výboru, zejména dlouhodobého předsedy pana Ing. Miloše Eichlera a jeho spolupracovníků.

Jednotliví členové SK Lošov se však nadále aktivně účastnili příprav a vystoupení na celostátních akcích, jako byly Sokolské slety v letech 2000, 2006, 2012 a 2018 a také Světové Gymnaestrády v roce 2007 v Dornbirnu, 2011 v Laussane, 2015 v Helsinkách a v roce 2019 opět v Dornbirnu v Rakousku. Mezi pravidelné účastníky těchto akcí patří lošovští cvičenci pánové Stach, Bartůšek, Šándor, Paprstka, Bláha a Ing. Kopečný.

Dalším zlomem v historii SK Lošov byl rok 2010, kdy došlo k výměně stráží ve vedení SK Lošov. Činnost ukončili dlouholetí členové výboru Ing. Miloš Eichler, Ing. Antonín Kopečný, Ing. Stanislav Mader a další. Nově nastoupili do vedoucích funkcí mladí členové Zdeněk Pospíšil ml., Kamila Šišková, Jana Výkrutíková, Zdeněk Sklenář a další.

Nyní, již s krátkým odstupem je možno konstatovat, že se jim daří pokračovat v tradici, a že budoucnost tělovýchovného hnutí v Lošově je i po 60 letech existence zajištěna a v dobrých rukou.

Zaměříme-li se zpětně na jednotlivá období historie Sokola Lošov a později SK Lošov, je možné konstatovat, že v prvních letech působili jako předsedové zejména pánové **Nesvadba Ladislav, Kopeček Josef, Švestka Miloslav a Matějka Ladislav**. Dlouhodobým předsedou v osmdesátých letech byl rovněž pan **Ing. Antonín Kopečný**. Od devadesátých let až do roku 2010 byl předsedou SK Lošov pan **Ing. Miloš Eichler**. Všichni tito dlouhodobí členové TJ a SK Lošov se významnou měrou podíleli na vybudování veškeré infrastruktury sportovišť v Lošově. Oni a velká škála dalších cvičitelů věnovala množství času jednotlivým skupinám cvičenců, žáků, dorostenců i mužů a žen a organizovali další sportovní činnost, zejména zápasy ve stolním tenise, kopané, volejbalu a později také tenisu. Velmi významná byla také kolektivní sportovní činnost, tedy příprava a vystoupení na společných akcích typu spartakiády a sokolských sletů. Poměrně malá členská základna sportovců v Lošově však vždy dokázala připravit svá vystoupení tak, že se mohli zúčastnit i celostátních vystoupení, v posledních obdobích dokonce i v zahraničí.

Především těmto zasloužilým členům TJ Sokol a SK Lošov můžeme vděčit za možnosti sportovního využití, které v Lošově nyní máme.

Využito podkladů, připravených manželi Vlastou a Antonínem Kopečnými, děkujeme.

Fotbalisté SK Dorespo Lošov

V minulé ročence jsme konstatovali, že podzimní část soutěží v malé kopané byla výrazně narušena vzrůstající covidovou situací a po 6. kole byla dočasně přerušena. Vzhledem k tomu, že i počátek jarní části byl stejnými problémy narušen a nepodařilo se soutěže včas zahájit, bylo vedením soutěže rozhodnuto o novém průběhu. Cílem bylo dohrát podzimní část z roku 2020, a následně zahájit jarní část a to na podzim 2021. Konání soutěží se tedy mění ze systému podzim – jaro na systém jaro - podzim ve stejném kalendářním roce.

Naši fotbalisté tedy pokračovali ve druhé lize skupině B a odehráli v průběhu roku všechny zápasy. Bohužel ne vždy se jim podařilo zvítězit, ale takový je sport a fotbal zvlášť. V tabulce po ukončení soutěže **obsadili 13. místo se 14 body a skóre 78 : 100**. Jaká bude struktura a rozlosování v příštím roce bude stanoveno teprve po uzavření přihlášek v novém roce.

Výsledky zápasů v roce 2021:

Pivní balet	**SK Dorespo Lošov**	3 : 0	kont.
SK Dorespo Lošov	Restoma Štěpánov	0 : 4	
Meta Pohořany	**SK Dorespo Lošov**	6 : 4	
branky: Abeska, Urbášek, Karásek a Navrátil po 1			
SK Dorespo Lošov	Lazce United	1: 3	
branka: Foukal 1			
Foxhunters	**SK Dorespo Lošov**	4 : 7	
branky: Abeska 3, Výkrutík 2, Urbášek a Klíč po 1			
SK Dorespo Lošov	SK Mrsklesy	2 : 7	
branky: Abeska a Karásek po 1			
SK Dorespo Lošov	Roko Samotišky	4 : 5	
branka: Abeska, Foukal, Klíč a Urbášek po 1			
Galacticos	**SK Dorespo Lošov**	10 : 2	
branky: Sklenář a Hrubý po 1			
SK Dorespo Lošov	Bílá puma	2 : 4	
branky: Výkrutík a Foukal po 1			
Kamerun	**SK Dorespo Lošov**	1 : 3	
branky: Výkrutík 2, Abeska 1			

SK Dorespo Lošov	Sokol Dubany	3 : 5
branky: Abeska 3		
SK Dorespo Lošov	FK Krčmaň	3 : 1
branky: Abeska, Výkrutík a vlastní po 1		
SK Dorespo Lošov	Meta Pohořany	0 : 3
Lazce United	**SK Dorespo Lošov**	3 : 3
branky: Výkrutík 2, Navrátil 1		
SK Dorespo Lošov	Pivní balet	2 : 4
branky: Výkrutík 2		
Restoma Štěpánov	**SK Dorespo Lošov**	7 : 3
branky: Výkrutík 2, Abeska 1		
SK Dorespo Lošov	Foxhunters	4 : 5
branky: Abeska a Výkrutík po 2		
SK Mrsklesy	**SK Dorespo Lošov**	4 : 9
branky: Abeska 4, Výkrutík, Karásek po 2 a Sklenář 1		

Jak již bylo uvedeno, vstřelili naši fotbalisté celkem 78 branek, bohužel jich však dostali rovnou 100; z jednotlivců se dařilo tentokrát více Zdenkovi Abeskovi ml. se 17 vstřelenými brankami, následovanému RadkemVýkrutíkem se 16 brankami, po 3 brankách vstřelili Urbášek, Karásek a Foukal.

Sezona tedy skončila, byla to taková neslaná, nemastná roztrhaná sezona. Začalo se ještě v roce 2020, pak dlouho nic a konec byl takový hektický. Muselo se hrát i v průběhu týdne, což samozřejmě negativně ovlivňovalo sestavu, někteří hráči se nemohli uvolnit ze zaměstnání, týkalo se to však i soupeřů a nedalo se s tím pranic dělat. Přesto se kromě jednoho zápasu podařilo odehrát všechny, byť v kombinované sestavě.

Snad bude další sezona již lepší. V jakém formátu a rozlosování se bude hrát, je ještě stále nejisté.

Naši hráči však vcelku poctivě a pravidelně trénovali každou středu, případně neděli, a to až do pozdního podzimu. Samozřejmě se také uskutečnilo pravidelné Silvestrovské bago s velkou účastí hráčů i diváků, bohužel však na velmi neregulérním terénu.

Informace o výsledcích podal pan Abeska Zd. mladší, děkujeme.

Činnost Klubu seniorů v Lošově

Činnost Klubu seniorů byla od počátku roku ochromena nouzovým stavem a vyhlášenými omezeními z důvodu rozšíření nemoci koronaviru, kdy jsme se nemohli scházet a to až do konce května. Přesto jsme začátkem roku uklidili vánoční výzdobu v klubu a vánoční stromek před budovou.

Předsedkyně klubu Ludmila Čajková v jarních měsících roznesla členům klubu respirátory, darované Magistrátem města. Činnost klubu se více méně usměrňovala telefonem, např. zajištění velikonoční výzdoby a její úklid a také řešení všech administrativních úkonů.

Začátkem června jsme konečně zahájili opravdovou a dlouho očekávanou činnost klubu. Hned na první poradu vedoucích všech Klubů seniorů v Pavelčákové ulici zavítal předseda vlády Andrej Babiš s primátorem města Miroslavem Žbánkem a náměstkyní primátora Evou Kolářovou. Primátor představil nového vedoucího odboru na Magistrátu Jaromíra Odstrčila, doprovázela je dlouholetá členka Eva Trčková. Seznámili přítomné se současnou situací. Do konce června jsme absolvovali i přednášku Miroslava Charouze o bezpečnosti silničního provozu. Členky klubu Ludmila Čajková, Anežka Snášelová, Růžena Vykrutíková, Anna Velšová a Ilona Zendulková se zúčastnily sportovních her pořádaných Magistrátem v Holici na areálu Amerika. Navázaly tak na tradiční úspěšnou účast našich seniorů na těchto sportovních hrách.

Pro činnost v Klubech seniorů bylo nařízeno Magistrátem, že se každý musí prokázat očkováním proti covidu, jinak se nemohl účastnit setkání klubu. Byť je podstatná většina našich členů očkovaná, i takové omezující opatření mělo negativní vliv na účast. Začátkem července jsme zahájili klubovní prázdniny. V červenci ještě Ludmila Čajková a Anežka Snášelová navštívily Ludmilu Stolářovou, která je v Domově seniorů ve Chválkovicích, u příležitosti jejich 91. narozenin a předali jí srdečné pozdravy a blahopřání.

V srpnu začal klub přednáškou o bylinách. Magistrát uspořádal dvoudenní zájezd do Hradce Králové na návštěvu tamních seniorů. Zájezdu se zúčastnily Ludmila Čajková a Anežka Snášelová. Nejdříve jsme si prohlédly město Hradec Králové, mimo jiné rytířské schodiště a ukázku sokolnictví s nahlédnutím do obory s divočáky, dále Šrámkův statek s posezením s hradeckými seniory při živé hudbě. Druhý den jsme navštívili zámek Hrádek u Nechanic, který jsme si se zájmem prohlédli. Po návratu do Hradce Králové jsme si ještě město prohlédli z vláčku a navštívili také podnik Petrof, kde se vyrábí světoznámá piana. V srpnu ještě šest členek navštívilo Floru Olomouc.

V měsíci září jsme uspořádali vlastní klubový zájezd do Moravské Třebové na místní zámek a na zpáteční cestě se ještě stavili v Mohelnici. V tomto měsíci se také členové

Ludmila Čajková, Anežka Snášelová a Otakar Svoboda zúčastnili branného závodu pořádaného Městskou policií Olomouc na Svatém Kopečku. Magistrát také uspořádal zájezd do Bruntálu spojený s prohlídkou zámku a následně ještě prohlídku Karlovy Studánky, tohoto zájezdu se zúčastnila Ludmila Čajková a Anežka Snášelová.

V říjnu však již byla zrušena kvůli covidu toužebně očekávaná výstava Flora Olomouc. Ještě jsme navštívili mši svatou za seniory v bazilice na Svatém Kopečku, současně jsme navštívili místní hřbitov a zažehnutím svíček jsme uctili památku zesnulých. Tuto malou delegaci tvořili Ludmila Čajková, Anežka Snášelová a Růžena Výkrutíková.

Začátkem podzimu, a to 6. listopadu se zástupkyně klubu Ludmila Čajková a Anežka Snášelová zúčastnily výsadby lip do aleje ke hvězdárně. Tato akce byla občany Lošova aktivně podporována, počasí velmi přálo a tak se podařilo alej v celém rozsahu zasadit. Mnohé zasazené lípy si pak občané Lošova vzali pod patronát. V polovině listopadu však opět nastoupila přísná omezující opatření a činnost Klubu seniorů byla znovu zastavena.

Členové klubu tak mohou jen chodit na procházky, a tak jsme alespoň udělali opět do Klubu vánoční výzdobu.

V listopadu ještě byly připraveny za spolupráce Klubu seniorů dvě výstavky, věnované výročí 60 let založení Sokola v Lošově a 140 let otevření lošovské školy. Při dodržení stanovených přísných hygienických opatření si výstavky prohlédli i členové Klubu seniorů a mohli tak společně zavzpomínat na dávné časy, kdy se scházeli ve škole, na výletech a při sportovní činnosti. Opravdu, bylo na co vzpomínat.

Výbor Klubu seniorů pracoval loni ve složení Ludmila Čejková předsedkyně, Anežka Snášelová pokladní a Růžena Výkrutíková členka.

Během roku byli přijati za členy Anna Koupanová a její manžel Jaromír. Také byly oslaveny narozeniny Ladislavy Mlčochové, Věry Kovaříkové, Marie Hrčkové, Anny Velšové a Anežky Snášelové.

V uplynulém roce bohužel zemřelo šest členů klubu Alžběta Sklenářová, Libuše Číhalíková, Bohumila Matějková, Marie Jurová, Věra Kolenyáková a Gustav Snášel. Budeme na ně vzpomínat.

Snad příští rok bude lepší a všichni se ve zdraví setkáme.

Údaje poskytla paní Ludmila Čajková, děkujeme.

Pohled do historie Lošova – Výročí 140 let lošovské školy

V září roku 1881, přesně tedy 25. září je podle Památní knihy lošovské školy tím dnem, kdy byla vysvěcena budova lošovské školy a odevzdána svému důležitém úkolu. Tuto Památní knihu začal psát tehdejší učitel a správce školy pan Eduard Peřina.

Památná kniha, která obsahuje velmi podrobný popis mnoha let existence lošovské školy, byla péčí Komise městské části v Lošově v roce 2020 zpřístupněna občanům Lošova provedením digitalizace celého textu. Samotná Památná kniha základní školy v Lošově za období let 1881 až 1964 je uložena ve Státním okresním archivu v Olomouci, s jejím digitalizovaným textem je možno se seznámit na webových stránkách města Olomouce.

Při příležitosti tohoto významného lošovského jubilea byla připravena malá výstavka dokumentů, fotografií a jiných historických podkladů, souvisejících s existencí lošovské školy. Bylo zde možno nahlédnout i do zmíněné Památní knihy. Výstavku připravili členové komise MČ, poděkování patří především manželům Vlastě a Ing. Antonínu Kopečným, kteří její přípravě věnovali množství osobního času a po celou dobu trvání podávali návštěvníkům další informace.

Již v roce 1879, když se jednalo o rozšíření školy na Sv. Kopečku, vznikla na obecním úřadě v Lošově myšlenka zříditi v Lošově samostatnou školu. Po dalších jednáních bylo navrženo umístit novou školu do usedlosti č. p. 35, patřící Antonínu Dostálovi a to odkoupením za cenu 6000 zlotých. Jelikož obecní jmění by na stavbu nepostačovalo, bylo zároveň rozhodnuto o zvýšení přirážky 45 % na obecní výlohy. Nicméně Zemská školní rada dne 24. 3. 1879 stavbu školy v Lošově nepovolila. Obecní výbor však rozhodl zaslati žádost přímo na Ministerstvo osvěty a vyučování do Vídně. Bohužel ani zde při osobním jednání pana Leopolda Hradila z Lošova přímo ve Vídni nebyla stavba školy odsouhlasena. Nadále tedy měla býti posílena škola na Sv. Kopečku na čtyřtřídní bez toho, že by škola v Lošově vznikla. Obecní zastupitelstvo Lošova se však nevzdalo a dne 6. září 1879 se pod vedením starosty pana Šnajdra a radních pánů Kozelky, Sklenáře a Diviše rozhodlo obrátit se se žádostí přímo ke správnímu sboru. **Teprve až v březnu 1880 dostalo představenstvo obce Lošova povolení ku stavbě školy. Ihned byl vypsán konkurz na stavbu školy a po výběru nabídek (tehdy ofertu) byly zahájeny práce, na nichž se podíleli velkou měrou také lošovští občané Šnajdr a Slepica (zednické práce), bukovanský občan Vyjídák získal práce stolářské a další činnosti byly provedeny zájemci z Buchlova a z Dolan. Zbývající práce byly zajištěny přímo obecním představenstvem. Stavba školy tak byla dokončena v červenci roku 1881 a na hejtmanství oznámeno dokončení dne 23. července. Již 30. července byla uskutečněna komisionální prohlídka stavby a stavba schválena. Zbývalo jen vypsat konkurz**

na obsazení místa učitele, kterým byl následně ustanoven c. k. školní radou pan Karel Havlíček z Hodolan.

A tak se mohlo dne 25. září 1891 slavnostním vysvěcením zahájit vyučování.

Z **Památní knihy školy lošovské**, která byla po celou dobu pečlivě vedena stanovenými osobami a krátce popisovala události, které se v daný rok udály a také jména všech učitelů, počty školou povinných žáků, návštěvy c. k. školních inspektorů a vůbec všechny významné okamžiky nejen ze života školy, jsme vybrali některé informace významných výročních záznamů.

Můžeme směle říci, že prolistovat tuto vzácnou historickou publikaci může být zajímavé i pro dnešní generaci.

Školní rok 1881/82 – tedy první školní rok byl zahájen až dne 25. září a to za slavnostní účasti delegace probošta Damiána Manžela, kněží Mořice Matouška a Prokopa Procházky ze Sv. Kopečka, c. k. školního dozorce Františka Šmída, c. k. tajemníka Josefa Horáka, zástupce velkostatku Diviše, obecního zastupitelstva Lošova, učitelů pánů Šmieda, Vartoně, Filipce, Buriánka, Klimeše a Edvarda Peřiny, který byl i správcem školy.

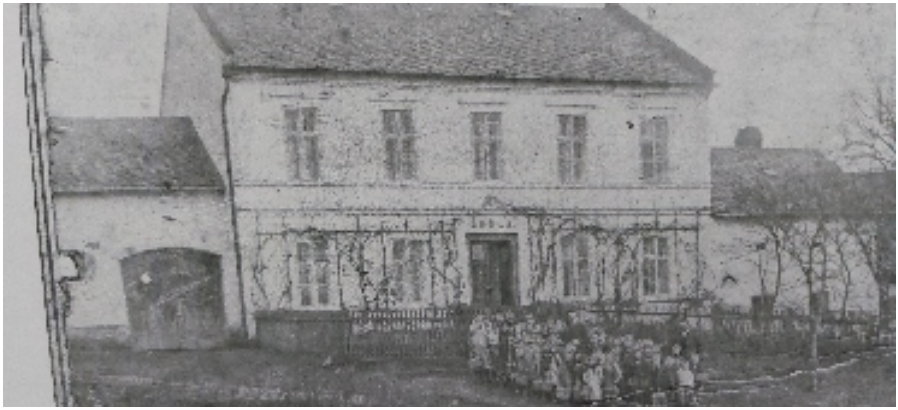

Jedna z prvních fotografií školy v Lošově

Školní rok 1891/92 – byl zahájen dne 2. září, do školy chodilo 59 žáků, novým správcem školy byl již dva roky František Lukeš z Bolelouce.

Školní rok 1901/02 – zahájení bylo dne 2. září, do školy chodilo ve dvou třídách celkem 75 žáků, na návštěvě byl i c. k. školní inspektor pan Josef Martiník.

Školní rok 1911/12 – tentokrát byl školní rok zahájen až 16. září, do dvou tříd bylo zapsáno celkem 87 žáků, novým učitelem byl jmenován pan Emanuel Zapletal.

Výběr fotografií k jednotlivým částem ročenky

Otužilci na lošovské přehradě

Otužilci na lošovské přehradě

Zájezd seniorů do Moravské Třebové

Lošovské seniorské závodní družstvo

Návštěva u seniorů v Hradci Králové

Jiné lošovské družstvo seniorek

Letní hasičský tábor v Lošově

Další snímky z hasičského letního tábora

Ahoj léto, ahoj prázdniny

Jak chutnal Lošov

Výsadba lipové aleje v Lošově

Na snímku vpravo předseda KMČ Lošov p. Ing. Charouz, primátor města Olomouc p. Miroslav Žbánek a člen KMČ p. Miroslav Kuchválek (na foto zleva doprava).

(foto Mgr. Radka Štědrá)

Lošovské seniorky při výsadbě

Primátor města Olomouce p. Mirek Žbánek

Z výstavy k výročí 140 let Lošovské školy

Školní rok 1918/19 – poslední válečný školní rok a také první školní rok v novém Československém státě po rozpadu Rakouska - Uherska. Den 28. října byl oslaven kostelní slavností na Sv. Kopečku se školními dítkami, po níž nadšeně zazněla chrámem hymna „Kde domov můj„. Dne 11. 12. byla konána učitelská konference, při které složili učitelé slib Československé republice.

Školní rok 1921/22 – tedy před 100 lety, byl zahájen dne 1. září, nová učitelka paní Anna Kuncková, zapsaných dítek bylo již 93.

Školní rok 1931/32 - byl zahájen již tradičně dne 1. září, v průběhu roku došlo ke změně učitelek, nově byla ustanovena Ludmila Holoubková. Ve škole však byly provedeny také další změny, např. přeměna 4 místných lavic na 2 místné, oprava plotu, pořízení kotle, oprava fasády, vydláždění dvora, zakrytí žumpy a vycementování venkovního záchodku. Nový správce školy tento rok popsal v památné knize již na celkem 4 stranách textu. K tomuto 50. výročí založení lošovské školy byla připravena pamětní deska, která je ve škole vystavena dodnes.

Školní rok 1937/38 – krátce po zahájení školního roku, dne 14. září 1937 zemřel první československý prezident, T. G. Masaryk. Žactvo školy s pláčem přijalo tuto skutečnost a vyslechlo i smuteční proslovy v rozhlase. Vzdělanost žáků byla považována za dobrou, nedostatečných známek bylo v 1. třídě šest a ve 2. třídě dvě.

Školní rok 1941/42 – počet žáků činil 31 chlapců a 30 dívek. Řídící učitelkou je Eva Dostálová. V tomto období německé okupace jsou v Památní knize uvedeny i další informace ze života Lošova.

Školní rok 1945/46 – první poválečný, byl zahájen dne 3. září za účasti 49 žáků, 28 chlapců a 21 děvčat, řídícím učitelem byl pan Antonín Vybíral a paní učitelka Milada Vybíralová. Škola kromě základních předmětů vyučovala také ženské ruční práce a náboženství. V tomto školním roce bylo již opět možno slavit narození prvního presidenta T. G. Masaryka, připomenout si také jeho úmrtí, oslavu výročí 28. října a zejména l. výročí osvobození Československé republiky a ukončení II. světové války. Do Olomouce zavítal také prezident Edvard Beneš. Tomuto školnímu roku je v Památné knize věnováno celkem 6 stran.

Školní rok 1951/52 – jednalo se o zahájení již 70. školního roku lošovské školy, v červnu 1952 se konala velká oslava pod názvem „ Škola základ života", ze které se zachovala pozvánka.

Právě v letech **1955 až 1960** navštěvovala lošovskou školu jako žákyně také paní **Vlasta Kopečná**, která v pozdějším období byla také lošovskou kronikářkou a tak měla shromážděny i další podklady ze života školy a také celé obce Lošov. Na své školní období vzpomíná takto:

„ Ve škole byla dvojtřídka, v přízemí 1. až 3. třída, v patře 4. a 5. třída. Ve škole vyučovali manželé Dohnalovi, všude se topilo kamny s uhlím, veselo bylo vždy, když kamna blafla a bylo plno dýmu. Ve škole nebyla tělocvična, tělocvik se vyučoval venku na dvorku, kde jsme taky trávili všechny přestávky. Často jsme také chodili na vycházky do okolí Lošova. Právě v době mé školní docházky byli ředitelé pan Sienel a Dohnal, oba se zajímali o hvězdy, pan Dohnal měl dokonce přímo ve škole dalekohled. Oba se významně zasloužili o vybudování lošovské hvězdárny, pan Sienel začal, a pan Dohnal dokončil. My, žáci jsme také pomáhali, třeba i nošením cihel od školy ke stavbě hvězdárny. Velkou vzpomínku mám také na výlet na letiště do Olomouce, na které jsme jeli otevřeným vojenským nákladním autem se sedátky na korbě. Někteří starší žáci dokonce absolvovali krátký let letadlem nad letištěm. Vzpomínám také na vycházky k chatě Evička, kolem lošovského potoka, ve kterém tehdy byla ještě čistá voda. Na loukách kolem rostlo mnoho barevného kvítí, bylo to velmi idylické. Říká se, že na dveře chaty Evička napsal krátkou báseň i Petr Bezruč, když se zde na vycházce ukryl před deštěm. Kdo ví ?"

Školní rok 1961/62 – nastoupilo celkem 42 žáků, ředitelkou byla paní Staňková a učitelka paní Lachnitová, na škole již plně působily pionýrské oddíly, sdružení rodičů a přátel školy s předsedou panem Bartůškem. V témže roce došlo k založení TJ Sokol Lošov, což umožňovalo žákům i ve volném čase organizovanou sportovní činnost.

Záznamem o **Školním roce 1963/64** však tato **Památní kniha Lošovské školy končí**. V učitelském sboru nedošlo ke změnám, novou školnicí se však stala paní Šperková. V tomto roce nastoupilo do výuky opět 42 žáků. Na škole působily 3 zájmové kroužky: taneční, zdravotnický a dovedných rukou. Jako již několik posledních let v tomto období vystupovali pravidelně žáci školy na všech kulturních a společenských akcích v Lošově, jakými byly vítání nových občánků, oslavy MDŽ a státních svátků.

Historie lošovské školy se však nadále ubírala až do roku 1975, kdy rozhodnutím nadřízených školních orgánů byli žáci 3, 4. a 5.ročníku včleněni do Základní školy na Svatém Kopečku. První a druhá třída se z Lošova stěhovala o rok později v roce 1976. Děti to sice měly do školy dále, než dosud, mohly si však najít další kamarády z okolních obcí a také získat větší možnosti vzdělání. Každý ročník měl svou samostatnou výuku ve vlastní třídě, každý předmět měl svého učitele a odborné vybavení školy bylo rovněž vyšší.

Lze tedy snadno spočítat, že lošovská základní škola působila při vzdělávání mládeže po dobu 95 let.

V Lošově však zůstala v roce 1976 pro nejmenší děti nadále Mateřská školka. Ty nejmenší, předškolní děti mohly tedy nadále chodit do školky v místě bydliště a bylo o ně zde dobře postaráno. Jednou z učitelek mateřské školky v Lošově byla také **paní Svatava Maderová**. Ta nyní na toto období vzpomíná takto:

"V roce 1975 bylo ukončeno vyučování v základní škole a v budově zůstala jen jednotřídní mateřská škola. Touto mateřskou školou prošla celá generace lošovských dětí. Do školy stojící na návsi to bylo pro všechny děti jen kousek cesty. Děti se zde něco naučily a také to bylo místo pro seznamování dětí z obce a navazování nových přátelství.

Z tohoto období se zachovalo několik fotografií dětí a také několik jejich neopakovatelných průpovídek, na které nemohu zapomenout:

• V době oběda při příchodu paní učitelky na odpolední pronesl Pepíček větu: A kdež bylš? (doma mluví jen se dvěma staršími bratry).

• Honzík po delším čekání u stolečku na oběd řekl: Kdy už nám donesou to žrádlo?

• Šimonku, jak to, že máš na zádech mokrou košilku? Já šem padla do žáchoda (doma měl starší sestřičku).

• Na zahradě Lukášek šlape po mravencích. Jiříček říká: Paní učitelko, že po mravencích se nešlape! Že má každý právo na život?

• Dvouletý Tomášek ze začátku ve školce často plakával. Když jednou pro něj přišla maminka, nechtěl jít domů. Maminka řekla: Tomášku, já budu plakat. On odpověděl: Tak pakej.

• Předškolák Adámek odpovídá na otázku těšíš se do školy? Ne! To je jako kdybych si probodl srdce ledovým rampouchem.

Po roce 1995 však začalo předškolních dětí ubývat. A koncem školního roku 2001 byla z důvodu malého počtu dětí (jen dvanáct) mateřská škola v Lošově zrušena. Dalším důvodem zrušení školy byl havarijní stav podlahy v prvním patře, který vyžadoval finančně náročnou výměnu trámů nosné konstrukce stropu. Rozhodovalo se i o tom, že město budovu školy pronajme, případně odprodá soukromému zájemci. Občané tehdy napsali „Otevřený dopis primátorovi města„. Na základě jednoznačného požadavku občanů Lošova na zachování budovy školy pro potřeby obce se vedení města rozhodlo provést celkovou opravu budovy. Tento Otevřený dopis zaslaný primátorovi města se zachoval.

Jedny z posledních fotografií dětí ze školky, tak ať se najdete!

Samotná budova školy však nadále slouží vzdělávání a kulturním potřebám Lošova. Zejména je třeba jmenovat umístění pobočky Městské knihovny z Olomouce, která umožňuje pravidelně každý čtvrtek výpůjčky knih pro děti i dospělé. Ve „staré školce", jak říkají naši senioři našel také zázemí jejich Klub seniorů. V něm se pravidelně každou středu setkávají, aby vzpomínali na dřívější časy, konají se zde pro ně přednášky o udržování zdraví, prevenci proti nemocem, oslavy narozenin a také besedy na nejrůznější témata. Mimo to je v budově umístěno také odloučené pracoviště Městského úřadu, kde je možno vyřídit řadu úkonů, kvůli kterým není třeba jezdit do Olomouce. Velký sál v 1. patře budovy slouží také pro konání různých výstav, jako zázemí při Lošovských hodech a pro mnoho jiných menších kulturních a společenských akcích v Lošově.

Původní vzdělávací úkol lošovské školy tak pokračuje, jen se změnil na vzdělávání střední a starší generace, zůstává však nadále jedním ze základních kamenů života Lošova.

Je třeba také ještě závěrem připomenout, že včlenění lošovských žáků do základní školy na Svatém Kopečku by bylo možno považovat za částečný přesun historie školy z Lošova na Svatý Kopeček. A právě v roce **140. výročí založení lošovské školy byla ukončena také významná modernizace Základní školy na Svatém Kopečku**. Byla dokončena náročná rekonstrukce, která škole a žákům přinesla vybudování 4 nových odborných učeben, zcela novou tělocvičnu, zázemí pro učitele, nové vybavení, špičkovou informační techniku, vše v hodnotě více než 30 mil. korun. Slavnostního zahájení se zúčastnil také náměstek primátora Statutárního města Olomouc pan Martin Major. Dostalo se mu poděkování od žáků i od ředitele školy pana Mgr. Jana Kolíska.

Opět i zde děkujeme manželům Kopečným, z jejichž podkladů pro výstavu o historii školy jsme čerpali.

Osobnosti Lošova - Dobré místo pro život - Ing. Jan Preč

V uplynulém roce 2021 oslavil **Ing. Jan Preč své 75. narozeniny**. Máme v živé paměti jeho ještě nedávné působení ve funkci předsedy Komise místní části v Lošově v letech 2010 až 2020, jeho předsednictví v Matici Svatokopecké a také na jeho zasloužený úspěch ve volbách do městského zastupitelstva v roce 2018, kdy obdržel vysoký počet preferenčních hlasů.

Jan Preč působil také dlouhá léta ve vysokých hospodářských funkcích v bývalé Moravii v Mariánském údolí, a následně také v podnicích se zahraniční účastí DRUMORA a FOUNDEIK. Vzhledem k jeho širokému záběru v době aktivního života není proto jeho jméno neznámé nejen v Lošově, ale i v širším okolí.

Jan Preč celý svůj život prožil v Lošově, kde se také narodil, stejně jako generace jeho předků. Můžeme směle uvést, že pan Ing. Jan Preč patří mezi osobnosti Lošova. A to i mezi osobnosti, známé v nejbližším okolí.

Jak vzpomíná pan Ing. Jan Preč na své mládí v Lošově ?

„Asi stejně, jako generace vrstevníků prožívajících své mládí v poválečných letech na vesnici. Zábava spočívala trávením volného času na Lošově kolem potoka a v okolních lesích. Hry na četníky a zloděje, závody v pouštění krabiček od krému na boty v místním potoce, tajné kouření bramborové natě, v létě koupání v požární nádrži, v zimě zde pak tak zvané kužování, to je běhání po krách a prohýbajícím se ledu. Jak to občas dopadlo, není třeba komentovat. Na rozdíl od současné doby byly nejen domácí, ale i školní výprasky na denním pořádku. Ze školních let vzpomínám na stavbu místní hvězdárny. V rámci výuky a vycházek jsme nosili cihly na její výstavbu, na vyhlášenou sbírku hliníkového šrotu na výrobu aparatury byly známé případy, že docházelo doma k úmyslnému lámání hliníkových příborů.

Bylo však i mnoho domácích prací, muselo se například chodit na pastvu s kozami, na jaře jsme chodili do lesa trhat novou trávu pro domácí krmení. A koše musely být nacpané.

První až pátou třídu jsem absolvoval v Lošově, šestou až osmou na Sv. Kopečku."

Vrátíme-li se do aktivního pracovního věku pana Ing. Preče, je třeba připomenout, že se vyučil nástrojařem, večerně absolvoval Střední školu pro pracující a ve studiích pokračoval na ČVUT v Praze, studium ukončil v roce 1970. Po skončení studia a vojenské služby nastoupil do Moravie v Mariánském Údolí, kde postupně vykonával technické a hospodářské funkce. Své pracovní působení ukončil ve Foundeiku v roce 2008.

Na co vzpomíná ze svého pracovního působení pan Ing. Preč nejvíce?

„Můj profesní život byl velice pestrý. Začínal jsem v Moravii jako konstruktér mechanizace a jednoúčelových strojů. Po dvaceti letech jsem na krátkou dobu přešel do Cukrovarů Olomouc, kde jsem zakládal mechanizační závod. Vrátil jsem se zpět do Moravie, vedl technický rozvoj a poté jsem se vrátil k původní profesi. Vedl jsem poměrně velký závod – nástrojárnu. Současně jsem se podílel na založení společného podniku s holandskou firmou DRU na výrobu šasi velkokapacitních tiskáren. Svou aktivní činnost jsem uzavřel ve španělské slévárně Foundeik jako mechanik závodu. A na co vzpomínám nejvíce? Na žádném postu to nebyla selanka. Většinou se jednalo o záležitosti, od kterých bylo odvislé fungování návazných firem se stovkami zaměstnanců. Měl jsem vždy velké štěstí na spolupráci s týmem kvalifikovaných a lidsky kvalitních kolegů. Že to nebyla jednoduchá doba svědčí i to, že i po 15 letech mívám silně pracovní sny. Vzpomínám však na toto období rád.“

Vraťme se ještě zpět k působení pana Ing. Preče v Lošově. Činnost ve prospěch občanů mu nebyla nikdy cizí. Dlouhá léta se podílel na vedení Osvětové besedy, pořádající kulturní a společenské akce v obci. Po odchodu do důchodu se nebránil přijmout nabídku působení v Komisi městské části č. 8 v Lošově. A o tom, že tuto náročnou práci vykonával velmi odpovědně, svědčí zejména velmi patrné výsledky na vzhledu a fungování obce.

V době jeho působení v Komisi se podařilo provést rekonstrukce ulic Pod lesem, Zlaté Doly, Liškovská, Pod Hvězdárnou, dokončit drobné opravy dalších ulic, namátkou uvádíme Hliník, Kovářská, K Mlýnku, Lenhartova a také další veřejné prostory vč. okolí historického pomníku padlým občanům Lošova v I. a II. světové válce a vybudování nového dětského hřiště. V době jeho předsednictví se podařilo také zajistit důstojné oslavy Lošovských výročí v roce 2015, mezi nimi 630 let od první písemné zmínky o Lošovu, 550 let dokladu o existenci samotného Lošova, 300 let existence pečetě obce Lošov, 100 let od vybudování silnice ze Sv. Kopečka na Lošov, 50 let od vybudování Kulturního domu v Lošově a také 35 let od přičlenění Lošova k městu Olomouc. Oslavy se vydařily, což byla velká zásluha i celé Komise městské části pod vedením pana Ing. Preče.

Práce předsedy komise městské části vyžaduje velké osobní nasazení, mnoho častých a složitých jednání na Magistrátu města. Ze své vlastní zkušenosti při společné práci s panem Prečem v Komisi městské části v Lošově mohu potvrdit, že vždy se této funkci a činnosti ve prospěch občanů Lošova věnoval s největším úsilím a velmi odpovědně. Zcela oprávněně byl při ukončení působení v Komisi pan Ing. Jan Preč oceněn **Pamětním listem**.

Výsledky společné práce Komise pod vedením Ing. Preče jsou v Lošově viditelné. Čeho si z období svého působení cení nejvíce?

„Po složitých jednání s Magistrátem byl rovněž připraven a schválen investiční záměr na revitalizaci průtahu Lošova, ul. Svolinského. Nejvíce bych oceňoval, kdyby konečně proběhla jeho realizace. Zůstává to však úkolem pro mé následovníky. Jsem rád, že nejen v komisi, ale i mnozí další občané jsou ochotni pracovat a angažovat se pro rozvoj Lošova.

Dále je možné připomenout zásluhu na obnově lošovských hodů, obnovu a vybudování Božích muk u silnice na Sv. Kopeček, ale i předsednictví v Matici svatokopecké. Zde, ve spolupráci se „zapálenými" členy výboru se uskutečnilo mnoho kulturně církevních akcí, došlo k milionovým opravám v bazilice a okolí, a ve spolupráci se Zlínským krajem k vybudování poutní cesty svatých Cyrila a Metoděje ze Sv. Kopečku přes Sv. Hostýn až na Velehrad, která byla zahrnuta mezi evropské poutní cesty."

O krátké vyjádření k působení pana Ing. Jana Preče v Matici Svatokopecké jsme požádali současnou jednatelku Matice Svatokopecké paní Krejčí ze Sv. Kopečka.

„ Pan Ing. Preč se od samotného počátku svého členství výrazně aktivně podílel na činnosti Matice a posléze od března 2009 do září 2016 byl jejím předsedou. Po dobu jeho předsednictví a díky jeho působení Matice zrealizovala většinu svých akcí většího rozsahu. Díky své všestranné manuální zručnosti, pracovitosti a přirozené autoritě byl aktivní nejen při manuálních pracích, ale i při zajišťování a realizaci kulturně vzdělávacích akcí, jako byly přednášky, besedy, koncerty a pěší poutě, včetně několikadenních v tuzemsku i cizině."

Na závěr je třeba ještě jednou panu Ing. Janu Prečovi poděkovat za dosavadní činnost a zejména mu dodatečně popřát k životnímu jubileu mnoho zdraví a spokojenosti v rodině.

Osobnosti Lošova – rotný Tomáš Protivánek

V minulé ročence za rok 2020 jsme připomněli čtenářům účast lošovského příslušníka České armády, četaře **Michala Karáska na zahraniční misi v Afghánistánu**. Jak jsme již uvedli, nebyl pan Karásek jediným účastníkem zahraničních misí, dalšími příslušníky České armády, spojenými s Lošovem, byli Petr Nádvorník a Tomáš Protivánek.

V letošní ročence nám své působení v zahraniční misi ve středoafrické republice Mali přiblíží **rotný České armády Tomáš Protivánek**. Je to lošovský rodák, jehož rodiče a sestra dále v Lošově žijí, on sám nyní žije mimo Lošov. Jeho působení na zahraničních misích začalo již v letech 2008 – 2009, kdy se zúčastnil PR Týmu v Afghanistánu. Následovaly dvě mise v Mali v letech 2014 a 2017. Každá z těchto zahraničních misí byla něčím specifická a nedá se srovnávat. V Afghanistánu působil Tomáš Protivánek jako zdravotník, ale jeho hlavní činnost byla v doprovodech expertů provinčního rekonstrukčního týmu. Ten budoval po celém území

Afghánistánů pro místní obyvatele nezbytné stavby jako studny, školy či nemocnice. Po návratu z mise v Afghánistánu se jeho profesní úroveň posunula na staršího průzkumníka specialistu. V Mali už působil jako starší průzkumník - specialista druhé skupiny průzkumného týmu a jeho hlavní činností byla ochrana VIP osob a ochrana základny.

Vraťme se ale ještě k době před zahraničními misemi Tomáše Protivánka. V mládí jako lošovský rodák byl samozřejmě hasičem, zajímal se o bojové sporty, trénoval box a zápas, věnoval se potápění a udržoval si výbornou fyzickou kondici. Po základní škole studoval na Odborném učilišti v Olomouci. Po krátkém zaměstnání v oboru nastoupil v roce 2006 do armády, k 71. mechanizovanému praporu v Hranicích jako pomocník pancéřovníka. Odtud také odejel na svou první misi na 8 měsíců do Afghánistánu v roce 2008. Mise v Afghanistánu byla specifická v tom, že akce teroristických uskupení se zaměřovaly právě na raketové útoky na základnu naší mise. Po vyhlášení poplachu byly vždy jen asi 2 minuty na přesun do krytu s nejnutnějším ochranným vybavením. Byť byla řada útoků vcelku nepřesná, i tak docházelo k zásahům raket na základnu, čímž byli zdravotníci a celý personál základny plně vytíženi.

Po návratu z mise v Afghánistánu se rozhodl Tomáš Protivánek poněkud změnit vojenskou profesi. Přešel k průzkumníkům, využil tak svou zálibu z mládí v bojových sportech. Začal jako člen průzkumné čety, postupně se stal zástupcem velitele družstva a také byl povýšen až do hodnosti četaře. Tak se otevřela možnost zúčastnit se jiné zahraniční mise, tentokrát v africkém Mali. Šlo o úkolové uskupení AČR v misi EUTM. Tato jednotka měla za úkol především pokračovat v zabezpečení ochrany velitelství výcvikové mise EUTM (Training mission) v hlavním městě Bamaku, v doprovodu konvojů a také při výcviku nových maliských vojáků, a to pod velením francouzské armády.

Na první malijskou misi se vydal Tomáš Protivánek v roce 2014. Život v Mali se ubíral zdánlivě v klidném tempu. Zejména v hlavním městě Bamaku byl běžný provoz na silnici, lidé se pohybovali po ulicích, děti si hrály. Účastníci mise EUTM byli ubytováni v hotelovém komplexu, který jim byl celý vyhrazen. Z něho odjížděli na doprovod a hlídání osob VIP, z velení mise a také na výcvik maliských vojáků. Nicméně v jiných částech této africké republiky se zformovaly oddíly ozbrojených

skupin Boko Haram, které byly inspirovány iráckou Al Káidou. Výcvik nové malijské armády měl tedy především napomoci zajistit obranu před touto hrozbou. Tato mise v novém zařazení četaře Tomáše Protivánka natolik zaujala, že po jejím skončení neváhal a měl zájem zúčastnit se i dalších zahraničních misí.

Další příležitost se tak naskytla již v roce 2017, šlo tedy o jeho třetí misi a byla opět v Mali. Samotná náplň a úkoly mise byly v podstatě totožné, jako u předchozí mise, věděl tedy velmi dobře, co ho může čekat. Přesto se ukázalo, že nebezpečí nechodí po horách ani v Africe, ale po lidech. V nedalekém hotelovém komplexu vzdáleném cca 30 km od Bamaka došlo k nečekanému útoku islamistů z Boko Haram. Do povolaných posil byli zařazeni i naši čeští vojáci vč. Tomáše Protivánka, který se dostal do střetu s protivníkem. Tehdy se naše malá jednotka podílela na osvobozovací operaci napadeného hotelového komplexu, kdy útočníci vzali místní civilní obyvatelstvo a vojáky mezinárodní mise EUTM Mali jako rukojmí. Čeští vojáci s Tomášem Protivánkem a Petrem Nádvorníkem se podíleli přímým bojem na eliminaci protivníka a osvobození rukojmí. On sám popisuje tuto situaci takto:

„Postupovali jsme s malijskou jednotkou, zásahová akce byla velice rychlá. Naší jedinou ochranou při prohledávání budov, bylo použití balistického štítu, i přesto došlo ke kontaktu s protivníkem. Jeden z malijských vojáků vedle mě byl zasažen teroristy. Po rychlém ošetření přímo na místě, byl převzat malijskou jednotkou k převozu do nemocnice. V průběhu celé akce byli postupně českými vojáky evakuováni hoteloví hosté včetně zaměstnanců. V následujících dnech nám od některých z nich přišlo vřelé poděkování."

Na této druhé maliské misi byl Tomáš Protivánek spolu s dalším lošovským občanem, již zmiňovaným příslušníkem AČR, četařem Petrem Nádvorníkem. K této lošovské dvojici se váže takový malý paradox. Ještě než se oba dva rozhodli nastoupit do České armády, navštívili z legrace kartářku. Tam jim předpověděla, že oba budou mít slušivou uniformu. Oba, tehdejší hasiči se domnívali, že se to týká právě hasičství. Skončili však oba u armády a dokonce je osud svedl dohromady na misi do Mali a navíc přijel Petr Nádvorník jako další posila na pomoc právě Tomáši Protivánkovi při shora popsaném incidentu. Takové naplnění předpovědi jistě žádný z nich nečekal.

Události při akci u hotelového komplexu nezůstaly bez odezvy při ocenění účasti nyní již rotného Tomáše Protivánka po návratu z mise. Má několik významných vojenských ocenění od Ministerstva obrany: ***„Medaile za službu v zahraničí"***, ***„Záslužný kříž III. Stupně"*** a ***„Odznak za bojový kontakt"***. Navíc obdržel ***„Děkovný dopis"*** přímo od velitele Mise EUTM v Mali majora generála Petra Devogealere, kterého si taktéž velmi cení.

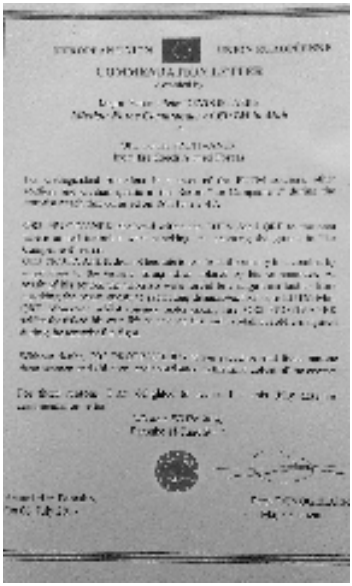

V děkovném dopise oceňuje velitel mise jeho nasazení v konfliktu, při němž bylo bez pochyby zachráněno několik lidských životů, včetně žen a dětí a kdy zároveň riskoval svůj vlastní život a provedl i první pomoc maliským vojákům, zraněným teroristy.

Po návratu ze zahraničních misí je rotný Tomáš Protivánek zařazen nyní v rámci Vojenského výcvikového prostoru Libavá jako stálý operační dozorčí. Na další mise se již nechystá, pro media však uvedl: ***„Co k tomu dodat..., je důležité, že tam jsme, a já jsem hrdý, že jsem mohl sloužit České republice.„***

Nyní se kromě svých vojenských povinností věnuje zejména svým dvěma dětem, 10 leté dceři Sofii a 7 letému synovi Maxovi, mnohdy mu při tom vypomáhá také maminka, paní Bohumila Protivánková z Lošova. Tímto jí Tomáš vyjadřuje své velké poděkování. Další čas věnuje také svým koníčkům, mezi něž patří především trénování dětí v boxu, provádění rekonstrukce a modernizace bydlení. Velkou zálibu také našel v opracování dřeva v kombinaci s použitím epoxidu.

Děkujeme rotnému Tomáši Protivánkovi za ochotu podělit se se čtenáři Lošovské ročenky o své dojmy ze zahraničních misí a přejeme hodně zdraví a spokojenosti v dalším období jeho náročné činnosti.

Festival jak chutná Lošov přivítal tisíce lidí

Již čtvrtý ročník festivalu „**Jak chutná Lošov**" se opět těšil velkému zájmu návštěvníků. Kromě domorodců dorazili také lidé z Olomouce a okolních vesnic. Pořadatelé ze Spolku Dobrý Lošov vsadili na osvědčená jména gastronomické scény z naší obce i okolí. Velké pozornosti se těšily mimo jiné makrely z Hospůdky u Mikeše, neapolská pizza z trucku Frančesko, burgery z restaurace U Kristýna nebo speciality z pivovaru Tvarg z Bystřice a Slušné čtyřky z Mrskles. Na místě nabízely speciály čtyři minipivovary a jedno vinařství. Samozřejmě šly na dračku všechny dezerty a sladkosti. Organizátoři tradičně připravili i zábavný program pro děti a hudební doprovod pro dospělé. „Příští rok slavíme páté výročí festivalu, tak pro návštěvníky připravujeme řadu překvapení," slíbil Petr Rajt ze Spolku Dobrý Lošov. Prostředky, které spolek získal z pořádání posledních dvou ročníků, chce po letošní výroční akci věnovat na kultivaci prostoru v rohu fotbalového hřiště nad vchodem do zázemí sportovního klubu. Pořadatelé děkují za pomoc Sportovnímu klubu Lošov, Komisi městské části Lošov a Sboru dobrovolných hasičů Lošov.

(příspěvek připravil pan Pavel Vysloužil)

Mladé talenty

V minulé lošovské ročence za rok 2020 jsme informovali o růstu mladých talentů jednak v oblasti výtvarných soutěží, tak i v oblasti sportování mládeže. A nešlo jen o amatérské soutěžení, ale o vynikající výsledky v celostátním měřítku.

Můžeme nyní úspěšně hodnotit i výsledky, kterých bylo dosaženo v minulém roce 2021. Zejména je třeba ocenit dosažené výsledky **Marcely Nádvorníkové**, která soutěží v aerobiku v kategorii 11 – 13 let. Absolvovala 4 kvalifikační závody na podzim, vždy se umístila na stupních vítězů, což pro ni znamenalo zajištění účasti na Mistrovství České republiky v soutěžním aerobicu Master Class. Jen pro úplnost : v Poděbradech – 2. místo, v Lounech – 1. místo, v Ostravě – 1. místo a v Semilech – 2. místo.

V samotném finále soutěže v Praze dne 24.10. m.r. zvítězila a stala se tak **mistryní České republiky SAMC 2021**. Své výborné soutěžní výsledky potvrdila také jako vicemistryně SAMC ligy 2021. Je členkou sportovního klubu AK Olomouc a svých výsledků dosahuje především pravidelným tvrdým tréninkem, 4 krát i 5 krát týdně. Je to samozřejmě velmi náročné nejen pro samotnou Marcelu Nádvorníkovou, ale i pro rodiče, kteří ji doprovázejí jak na trénink, tak zejména na závody.

Marcela Nádvorníková má smělé cíle do budoucna, ráda by pokračovala v dobrých výkonech tak, aby se mohla zúčastnit i mezinárodních soutěží, třeba i mistrovství Evropy ve své kategorii a reprezentovat tak naši Českou republiku.

Přejme tedy Marcele Nádvorníkové mnoho dalších úspěchů ve škole i v tréninku a soutěžích tak, aby se jí její cíle podařilo úspěšně naplnit.

Zahradnictví Mlčochovi

Na Svolinského ulici č. 42 v Lošově je umístěno Zahradnictví Mlčochovi. Jde o rodinnou zahradnickou firmu, která se již více než 20 let stará o zajištění květinové výzdoby v mnoha lošovských domech, a také o přípravu sadby pro drobnou zeleninu. Majitelem firmy je pan Vítězslav Mlčoch, navazuje však na zahradnickou činnost svých rodičů, manželů Mlčochových.

Na jihozápadním svahu za svým domem využívají několika krytých a vyhřívaných skleníků, ve kterých připravují pro prodej všechny své produkty. A není jich málo, v uplynulém roce se nejvíce prodalo převislých, jednoduchých i plnokvětých muškátů, na odbyt šly také vzpřímené muškáty Zonale, Surfinie a Milion Bells, všechny jsou určeny zejména do truhlíků a závěsů. Pokud se týká zeleniny, tak vždy jsou nabízeny odrůdy, které se nejlépe hodí do zdejší lokality, jsou odzkoušené a dobře rostoucí. Jak uvedla paní Šárka Mlčochová, jde jim vždy o to, aby si lidé přísadu nejen zakoupili, ale hlavně sami doma vypěstovali zdravou a chutnou zeleniny a bylinky.

Nabídka výpěstků začíná již od začátku března sortimentem zeleniny do skleníků, pokračuje rozšířenou nabídkou na venkovní výsadbu a to nejen zeleniny, ale v široké nabídce květin, která vrcholí v průběhu dubna a května, a následují letní a podzimní výsadby zeleninových produktů i květin. Práce je tedy v Zahradnictví Mlčochovi dost od jara do podzimu, základ je ale třeba odpracovat již v zimním období. Nabídku doplňuje prodej potřebných substrátů a osazování truhlíků a závěsných nádob podle přání kupujících.

Zahradnictví Mlčochovi se nespoléhá jen na prodej místním lošovským občanům, přestože tvoří na celkovém prodeji významný podíl. Pravidelně se zúčastňují

olomouckých zeleninových a květinových trhů na olomoucké Tržnici, a své výpěstky nabízejí i na pravidelných jarních, letních i podzimních Farmářských trzích ve Velké Bystřici a v dalších okolních lokalitách, třeba ve Velkém Týnci. Prezentovali se také na Selských trzích na výstavišti Flora v Olomouci. V posledním období své výpěstky nabízejí také na trzích v Přerově, Prostějově a v obchůdcích na severní Moravě. Přibyli i noví zákazníci, zabývající se realizacemi a osazováním zahrad květinami, nebo mladí začínající pěstitelé. V Zahradnictví Mlčochovi také zákazníkovi doporučí, kdy kterou odrůdu zahradnicky správně pěstovat a jakou péči jí věnovat. Tato péče je velmi důležitá, neboť každá kytička i zeleninka vyžaduje slunce, vodu, hnojivo, substrát a další pravidelnou péči, jen tak s nimi budou zákazníci spokojeni.

Na svých webových stránkách se prezentují takto:

„Už 20 let se věnujeme pěstování květinové sadby a následnému prodeji. Z našich rostlinek s dostatkem vody a sluníčka vykouzlíte nádherné květinové truhlíky, závěsy nebo záhony. Rádi také poradíme s výběrem vhodných rostlin a následnou péči o ně, ať máte co největší užitek a radost z našich květin. V sezonní nabídce máme i hřbitovní květiny, pro uctění památky blízkých, kteří už nejsou s námi.„

Zahradnictví Mlčochovi se nespokojuje se svými dosavadními výsledky a úspěchy, připravuje další rozšíření pěstebních ploch a krytých skleníků v místě bývalých prostor JZD v Lošově, kam chce své pěstování a prodej přesunout. Manželé Mlčochovi trvale sledují trendy v novinkách, nabídky na trhu, jejich dodavatelé semenáčků a řízků jsou na vysoké úrovni, konečná nabídka zákazníkům je však dána současnými kapacitními možnostmi.

Na jaro chystají Mlčochovi opět široký výběr primulí, bellis, macešek a také jarní vřesovce, další sortiment rozšíří o fuchsie, hrnkové jiřinky, vzpřímené petunie a i něco z trvalek.

Přejeme Zahradnictví Mlčochovi, aby se jim dále dařilo, neboť tím velkou měrou přispívají k výzdobě nejen lošovských domů a chalup, ale také v blízkém i širokém okolí.

Děkujeme paní Šárce Mlčochové za poskytnuté údaje.

Příspěvek Městské policie Olomouc

Městská policie Olomouc řešila v roce 2021 v lokalitě Lošov celkem 18 událostí.

Doslova lví podíl na těchto událostech mělo neoprávněné stání vozidel v oblasti autobusové točny na ulici Svolinského, když tato vozidla bránila průjezdu autobusů DPMO a jejich bezpečnému vjezdu na silnici v Lošově a do Velké Bystřice. Docházelo

zde k porušení ustanovení § 27 odst. 1. písm. d) zákona č. 361/2000 Sb., který říká, že řidič nesmí zastavit a stát na křižovatce a ve vzdálenosti kratší než 5 m před hranicí křižovatky a 5 m za ní. Rovněž nebyla respektována svislá dopravní značka B28 zákaz zastavení s dodatkovou tabulkou MIMO BUS. Některým řidičům se podařilo z místa před příjezdem strážníků odjet. V pěti případech však řidiče štěstí opustilo a strážníci jejich jednání řešili na místě domluvou, uložením pokuty příkazem na místě nebo podezření z přestupku oznámili příslušnému správnímu orgánu.

Pokutu příkazem na místě uložili strážníci i v případě volně pobíhajícího psa na ulici Zlaté doly, když jeho majitel porušil Obecně závaznou vyhlášku SMOL č. 6/2020, kterou se stanovují pravidla pro pohyb psů na veřejných prostranstvích v Olomouci. Pes nemůže volně pobíhat po veřejném prostranství. Doprovázející osoba ho musí mít pod stálou kontrolou či dohledem a zároveň pes musí být vedený na vodítku nebo musí mít nasazen náhubek.

V dalších třech případech strážníci odchytávali volně pobíhající psy, kdy se majitele nepodařilo zjistit a psi byli následně umístěni do útulku. Jeden z těchto odchytů se uskutečnil na ulici Koperníkova a dva na ulici Svolinského.

V roce 2021 došlo v Lošově i k přestupku proti majetku, kdy byla na ulici K Mlýnku odcizena popelnice na bioodpad. Podezření z přestupku strážníci oznámili příslušnému správnímu orgánu.

(příspěvek poskytla vrchní komisařka MPO Vladimíra Marková)

Z výše uvedeného přehledu jednoznačně vyplývá, že podíl samotných občanů Lošova na zjištěných událostech je naprosto zanedbatelný. Je zřejmé, že porušení předpisů o nedovoleném stání vozidel na točně autobusů je trvale způsobováno cizími návštěvníky, nikoliv občany Lošova. Stejně tak zjištěný odchyt volně pobíhajících psů můžeme zcela jistě připsat skutečnosti, že jsou nechtění psi záměrně auty anebo autobusem dovezeni na území Lošova a zde vypuštěni a ponecháni na pospas. Zřejmě se občané z města domnívají, že se zde, „na vesnici" o psy někdo postará.

Lošovské hody a Svatokopecká farnost

Mnohým občanům se při otevření lošovské ročenky může zdát zvláštní, proč zde zmiňujeme kromě „domácích" informací i svatokopeckou farnost. Z historického hlediska totiž obec Lošov náleží do farnosti svatokopecké (dále jsou to obce Droždín, Posluchov, Radíkov, Samotišky a Sv. Kopeček). Z tohoto důvodu proto můžeme i my, Lošováci, považovat centrum farnosti – baziliku, stejně tak za „naši", jako občané Sv. Kopečku a dalších obcí.

V uplynulém roce 2021 byly ukončeny na Bazilice rozsáhlé restaurátorské a stavební úpravy, které byly financovány z evropského dotačního programu, již dva roky zde působí nová duchovní správa, považujeme za vhodné i o tomto dění informovat širší lošovskou veřejnost.

Položili jsme tedy několik otázek člověku nejpovolanějšímu, P. Adriánovi Pavlu Zemkovi O. Praem, který je ustanoven svatokopeckým farářem od roku 2020.

Můžete nám přiblížit, co se opravilo během rekonstrukce?

„Jsem velmi rád, že můžeme mluvit o Lošovu a Svatém Kopečku a jejich vzájemném propojení, protože je to zcela něco přirozeného, co se může k dobru nás všech prohlubovat."

„Fakticky práce skončily na podzim 2019, celý rok 2020 byl věnován odstraňování nedodělků, zařizování prostor, které byly při rekonstrukci dokončeny jako je třeba Francouzský a Andrýskův sál, Bernardovo centrum. Začalo také užívání prostor Svatokopeckého muzea. Rádi bychom, aby lidé do opravených prostor mohli přicházet, aby mohli zažívat, že to opravené je pro ně, že to není něco, co se opravilo a zavřelo. Může to sloužit k životu, k setkáním, koncertům, ke slavení bohoslužeb, k různým společenským akcím nejen pro farnost. Co se nejvíce povedlo je bazilika jako celek. Přes všechny různé obtíže oprav je výsledek velmi dobrý, ať myslíme na obnovu fresek, na obnovu umělých mramorů, nádherné zdobení a zlacení, hlavní oltář s umístěným svatostánkem a reliéfem P. Marie. Všechno to září a skutečně dodává jedinečný zážitek."

Podařilo se vše podle plánů?

„Asi nejtěžší věc, kterou nesu pořád velmi těžce, je ozvučení, které bylo součástí projektu a které nahradilo ozvučení původní. Z hlediska srozumitelnosti a dobré slyšitelnosti v celém kostele se ne zcela povedlo. Je zde několik míst, kde lidé nerozumí, a to nejen lidé starší, ale i lidé s dobrým sluchem. To je jediná věc, která vybočila z té jinak vcelku dobré práce na rekonstrukci."

Z čeho máte největší radost?

„Z čeho mám velkou radost je Bernardovo centrum. Je to vlastně myšlenka, se kterou přišel předchozí farář P. Bernard, když chtěl, aby po liturgických úkonech, křtech, svatbách apod., byla možnost posedět a radost společně sdílet při kávě, při pohoštění v prostoru, který bude hezký, opravený, vlídný, vstřícný. Takže kromě farního centra, které si farníci vybudovali před pěti lety a které slouží velmi dobře pro menší skupinky, zde vznikl ještě další krásný prostor, s kapacitou 46 míst u stolů a příslušným zázemím, sloužící pro větší akce. Vůbec bych rád, aby se areál baziliky stal místem, kam lidi přicházejí a cítí se tu jako doma, cítí se tu hezky. O to jde, aby byly všechny prostory naplněny životem."

Je možné vidět výsledek?

„Již nyní je možné na základě objednávky uskutečnit prohlídky nejen baziliky, muzea, ale také opravených sálů. Už dnes jsou tyto prostory využívány k farním i společenským akcím. Budeme rádi, když se společně s Lošováky domluvíme, aby si zde udělali hezkou prohlídku. Provedeme je opravenými sály, bazilikou, budou moci slyšet něco z historie, něco z toho, jak se to opravovalo, střípky a perličky, co se během oprav muselo řešit. Byl bych rád, aby tato návštěva přispěla k tomu, aby se Lošováci cítili zde, ve středu farnosti jako doma. Je to farní domov pro nás pro všechny. „

Mohl byste nám přiblížit řád premonstrátů, aktuální oslavy a místní komunitu?

„Jsem hrdý na to, že jsem premonstrát. Vždyť toto společenství slavilo v uplynulém roce 900 let své existence. Na Strahově jsme mohli zažít to, že ostatky našeho zakladatele sv. Norberta, které jsou tam uloženy na bočním oltáři od 17. století, byly celý rok v presbytáři v prosklené skříni decentně vyzdobené a vystavené a mohli jsme přijít do blízkého kontaktu, k jakémusi takovému dialogu přes staletí se svatým Norbertem. Působení a stopy našich předchůdců jsou rozesety v mnoha zemích. Stejně jako Svatý Kopeček, který je spojen s premonstráty od samotného počátku. Stále je z čeho čerpat a na čem společně s farníky a dalšími lidmi dobré vůle pracovat. Není to jen minulost, ale máme toho hodně i před sebou. V současné době na Svatém Kopečku působíme čtyři spolubratři: Stanislav, Hyacint, Atanáš a já Adrián."

Jak se Vám žije na Svatém Kopečku a v okolí?

„Odpovím spíše telegraficky. Krásná příroda: ten vrch se zázemím lesů a všech těch míst, do kterých je poutní místo zasazeno je nádhera. Poutní místo, bazilika: úžasné. Dotek vtělené Boží milosti, ale i té lidské práce všech těch generací umělců, kteří to vytvořili a generace těch, kteří to uchovávali. Lidi: spousta nádherných lidí, se kterými jsem měl příležitost se potkat. Úžasné, co všechno jsme už společně prožili. Prostě necítím se tu sám uprostřed mnoha lidí, ale naopak jako někdo, kdo spolu s druhými tvoří společenství, má příležitost spolupracovat, společně spolu prožívat a spolu sdílet, takže nádhera."

Co byste vzkázal Lošovákům?

„Mám radost, že nás spojuje mnohé a že tvoříme něco, co by se dalo nazvat společným užíváním a společným prožíváním víry, krásy poutního místa na Svatém Kopečku. Budu se velmi těšit, že se tu potkáme při komentované prohlídce s obyvateli Lošova, kteří budou chtít přijít. A při dalších příležitostech, ať při lošovských hodech nebo při nějakých společenských akcích v Lošově. Těším se na to, co budeme prožívat společně."

(S P. Adrianem rozmlouvali Anna Calábková a Jan Preč)

V neděli 2. května 2021 se opět uskutečnily Lošovské hody. Konaly se v omezené formě, nemohl být uspořádán tradiční průvod od kapličky v Lošově na mši v bazilice na Sv. Kopečku. Samotná mše, která byla sloužena za všechny živé i mrtvé obyvatele Lošova se však uskutečnila s tím, že účast bylo nutné předem rezervovat ve farnosti.

Pro ty, kteří se tak nemohli účastnit, bylo možno mši sledovat on line v přenosu z baziliky. Na místo odpoledního požehnání u kapličky v Lošově tak jen zvonil zvon na připomenutí, a to v 10 a 14,15 hodin.

Víte, že ?

- V tradiční Tříkrálové sbírce bylo počátkem roku 2021 vybráno v Lošově celkem 9.910 Kč, což bylo s ohledem na nepříznivou situaci podstatně méně, než v roce 2020. Vybíralo se totiž z důvodů omezení jen do dvou umístěných pokladniček, nikoliv návštěvami u občanů,

- Ještě v závěru roku 2020 mezi vánočními svátky se na lošovské přehradě sešly téměř tři desítky otužilců, mužů i žen, aby v ledové vodě posílili svoji imunitu a udělali něco pro své zdraví. Mezi průkopníky patří pánové Pavlík, Vychodil, manželé Navrátilovi a další, mezi nimi i ředitel FN Olomouc MUDr. Roman Havlík,

- Ještě v únoru na zamrzlém povrchu přehrady málem došlo k neštěstí, neboť v místě, používaném otužilci k osvěžování, spadlo dítě při bruslení do ledové vody. Jen duchapřítomností přítomných se je podařilo vytáhnout,

- V únoru se v Lošově stala také velmi otřesná tragická událost. Došlo zde k vraždě, když 45 letý muž zastřelil z legálně držené zbraně 24 letého syna své přítelkyně. I přes velmi rychlý zásah zdravotníků nebylo možno mladý život zachránit,

- Město Olomouc připravilo pro občany publikaci s názvem „Do přírody ve městě", která popisuje vycházky za minulostí, současností a přírodou města Olomouce. Do Lošova jsou turisté zváni „Za hvězdným a zlatým prachem" na procházku, při které mohou vidět pomník obětem obou světových válek, přehradní nádrž, hvězdárnu Josefa Sienela, vodní nádrž Zlatý důl a další zajímavosti, včetně pozvánky k občerstvení,

- Před 90 lety, v březnu roku 1931 byla zahájena stavba silnice přes Lošov nákladem 175 tis. Kč, mnozí občané však nebyli stavbě nakloněni a přípravu stavby oddalovali,

- Rovněž před 90 lety se konaly 28. června velké oslavy 50. výročí založení školy, dodnes je ve škole pověšena pamětní deska k tomu výročí,

- Ve stejném roce 1931, v září byli při honu na koroptve přímo v obci postřeleni dva chlapci ve věku 8 a 9 let, vážně zraněni nebyli, střelce se však odhalit nepodařilo,

- Vloni 21. července se stala na silnici mezi Sv. Kopečkem a Lošovem v místě

naproti pomníčku malíře Lenharta dopravní nehoda. Velký bagr sjel těsně před městským autobusem do příkopu ve směru jízdy k Lošovu. Došlo k drobnému zranění řidiče bagru, který se podařilo následně vyprostit,

- V závěru roku se konečně podařilo zajistit návštěvu primátora města a v podstatě celou městskou radu v Lošově. Stalo se tak při zasedání v našem KD dne 8. 11. se zástupci okolních Komisí městských částí k řešení některých jejich problémů.

Slovo na závěr

Tato, právě vycházející Lošovská ročenka 2021 je již jubilejní, **desátou ročenkou**. Původním záměrem v první ročence bylo podrobněji připomenout společenské dění v Lošově v příslušném roce a zároveň informovat o činnosti jednotlivých složek, včetně Komise městské části v Lošově. Motivací byla také skutečnost, že jiné městské části ve městě Olomouci podobné ročenky vydávaly, případně o činnosti ve svých obvodech informovaly pravidelně jiným odpovídajícím pravidelným způsobem.

Avšak již hned v první ročence v roce 2012 se naskytla příležitost rozšířit obsah o zajímavé informace o mistrech světa z Lošova, tedy pana Michala Mogrovicse k terénním triatlonu na Havai a vodáka Jiřího Herinka jako vicemistra světa na divoké vodě. Přidali jsme ještě vzpomínku na malíře Karla Svolinského, který v Lošově prožil své mládí. Tak se vytvořila tradice, neboť všechny další ročenky pak vždy uvedly krom popisu událostí lošovských spolků ještě mnoho dalších informací, týkajících se široké škály osobností kulturního, sportovního, společenského života a také historické, dávné i nedávné minulosti Lošova a blízkého okolí.

Příprava podkladů pro ročenku by nebyla možná, kdyby se na ní nepodílely právě členové lošovských spolků, především Klubu seniorů (paní Kovaříková a pan Ing. Kopečný), SK Lošov (paní Jurová – foto), SDH Lošov (paní Vyhnánková a pan Knop), Fotbalisté SK Dorespo Lošov (pan Abeska ml.), ale i mnoho dalších lošovských občanů po celých deset let přípravy ročenky. Obrovský podíl připadá samotné Komisi městské části v Lošově, zejména jejím minulým i současným předsedům. Komise městské části rovněž do obsahu ročenky pravidelně přispívá informacemi o své činnosti, a je také tím, kdo samotné vydání Lošovské ročenky financuje ze svých prostředků.

Proto je třeba při této příležitosti všem, kteří se na přípravě Lošovských ročenek po těch 10 let podíleli a nadále podílí vyslovit velké poděkování. Podařilo se tak z původně zamýšlené drobné, roční činnost shrnující publikace, vytvořit poměrně rozsáhlou knížečku s různorodým obsahem. V mnoha domácnostech Lošova je snad tato knížečka napjatě očekávána a také po přečtení uschována pro další vzpomínku. A to je snad také velký přínos, který tato Lošovská ročenka občanům Lošova dává.

Obsah

Úvod	3
Slovo předsedy KMČ	6
Sbor dobrovolných hasičů	8
SK Lošov	11
60 let založení Sokola Lošov	12
Fotbalisté SK Dorespo	17
Klub seniorů	19
Pohled do minulosti - 140 let Lošovské školy	21
Barevná fotopříloha	23
Osobnosti Lošova - Dobré místo pro život - Ing. Jan Preč	35
rotný Tomáš Protivánek	37
Spolek Dobrý Lošov	41
Mladé talenty	41
Zahradnictví Mlčochovi	42
Městská policie Olomouc	43
Lošovské hody a Svatokopecká farnost	47
Víte, že ?	47
Slovo na závěr	48

Vydalo Statutární město olomouc
Komise městské části č. 8 Lošov
Text: Miroslav Haupt
Fotografie: archiv KMČ, dle textu
Grafická úprava: OK Design
Tisk: OK Design
Vydání: I
ISBN: 978–80–88408–06–2